

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
— APJUNGĖS —
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ, DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIĄS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 71

Redakcija: GLenmore 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY)

RUGSĖJO (SEPT.) 30 D., 1952 M.

Administracija: GLenmore 5-7068

10 CENTU

SOVIETAI PUOLA JAV ATSTOVĄ

Moskva. — Bolševikų "Pravda" rugsėjo 26 d. aštriai puolė JAV atstovą Maskvoje Kennaną. Išvadino jį melagiu, persirengusiu į diplomatus šmeižiku, Sovietų Sąjungos priešu, ardančiu santykius tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos. Kėlė klausimą dėl tolimesnio JAV atstovo Maskvoje likimo. "Pravda" išsikiliojo dėl to, kad Kennanas Berlyne korespondentams rugsėjo 19 d. pasakojė, kaip jis jaučiasi dabar Maskvoje. Kennanas pasakė, kad Rusijos Amerikos santykiai dabar atšalę kaip ledas. Amerikos diplomatų padėtį Maskvoje palygino su ta, kurią turėjo amerikiečiai, internuoti 1951-2 m. per karą. "Jeigu naciai—kalbėjo Kennanas—mums tada būtų leidę išeiti į gatvę, bet uždraudę kalbėtis su bet kuriuo vokiečiu, tai padėtis būtų buvusi visai tokia, kurią mes turime dabar Maskvoje."

Dėl "Pravdos" puolimo Kennanas, kurs dabar yra Londone, atsakė ką nors pasakyti. Tačiau Achesonas pareiškė, kad Kennanas visai teisingai ir ramiai atvaizdavo tai, kas dabar su diplomatais dedas Maskvoje.

Abejojama betgi, kad Maskva pareikalautų Kennaną atšaukti. Pasikiliojo ir tuo tarpu pakaks.

Kennanas atstovų į Maskvą buvo paskirtas dar tik prieš nepilnus penkeris mėnesius. Jis buvo vertinamas kaip vienas geriausių specialistų Rusijos reikalams. Paskirtas į Maskvą, jis dar skelbė, kad sugyventi su Sovietais galima. Dabar gal pats pradės kitaip galvoti.

Anglijos karalienė Elzbieta II su vyru ir vaikais išvyko į Balmoral pilį Škotijoje poilsu.

Išbėgiojo McCarthy-Benton komisija

Washingtonas. — Sen. Gilette atsakė iš pirmirinkų senato rinkiminių komisijos, kuriai buvo pavesta ištirti senatorių McCarthy ir Bentoną bylą.

Daugiau kaip prieš metus sen. Bentoną pasiūlė išmesti iš senato McCarthy, jį kaltindamas pinigų pasisavinimu, kreivą priesaiką, apgavystėmis. Savo ruožtu McCarthy pareikalavo iširti Bentoną prokomunistinę veiklą iš tų laikų, kada Bentonas buvo valstybės sekretoriaus pavaduotojas.

Gilette aiškinasi, kad jis negalys pakelti užgauliojimų, kurie jam tenka, bet ir McCarthy ir Bentoną skundus. Gilette atsistatydino pora dienų po to, kai kitas tos komisijos narys sen. Walker pasitraukė iš komisijos, kaltindamas, kad demokratų partija nori jį panaudoti kaip politikos įrankį. Walkeris atsistatydino dar prieš Wisconsin rinkimus, kuriuose trūkšmingai laimėjo McCarthy, bet po to, kai kitas komisijos narys Jack Poorbaugh pasitraukė, kaltindamas taip pat, kad komisija pataikaujanti Bentonui. Komisijoje liko tik du nariai.

NIXONO LAIKYSENAI PRITARIA DIDELE DAUGUMA.

Washingtonas. — Respublikonų komitetas paskelbė, jog dėl Nixono laikysenos telefonu, telegramomis ir laisvais atsiliepė apie 2 milijonai asmenų. Tarp jų kiekvienais 350 pritarančių Nixonui buvo vos 1 nepritariančių. Taip pat susistatė apie \$30,000 Nixono kalbos per radiją ir televiziją transliacijos apmokėti. Už tas transliacijas respublikonų partija kompanijoms sumokėjo \$75,000.

Ligi šiol respublikonų centre gauta tuo reikalu 133,830 telegramų, 130,000 laišku ir 4,000 atsiliepė telefonu.

VOKIETIJOS SOCIALISTAI ATMETĖ BENDRĄ FRONTĄ SU KOMUNISTAIŠ

Bonna. — Vokietijos socialdemokratų suvažiavime Dortmunde soc. dem. spaudos šefas kaltino vyriausybę ir sąjungininkus, kad jie bendromis jėgomis laiko "privatų gestapą", kuris varo agitaciją už Vokietijos apginklavinimą ir rengiasi 1953 metų parlamento rinkimams. Adenaueris turįs milžiniškas sumas spaudai papirkti. Minėjo vieną įmonę, kuri pasiskyrusi 2 mil. dolerių, kita per 6 mil. tam reikalui.

Parlamento narys Wehner kalbėjo, kad Rusija ir Prancūzija slapta sutarusios laikyti Vokietiją nuolatos suskaldytą. Sakėsi turįs dokumentus tam įrodyti. Kitas kalbėtojas tą patį tvirtino. Kai apie tai buvo pranešta, kancleris Adenaueris raštu paprašė parlamento atstovą pateikti jam tuos įrodomuosius dokumentus, kad jis galėtų imtis diplomatinio priemonių. Atstovas atsakė bet ką pasakyti Adenaueriui.

SUTARTIS SU ISPANIJA DELSIAMA

Madridas. — Derybos tarp Ispanijos ir Amerikos eina jau penki mėnesiai. Iš Ispanijos praneša, kad Ispanijos vyriausybė susidarė įspūdį, jog Amerikoje esančios dvi politikos. Amerikos kariniai sluoksniai nori greičiau su Ispanija susitarti. Politiniai sluoksniai nori nudelsti iki rinkimų, kad atsakymybė jau tektų kitai vyriausybei.

Amerikos kariniai sluoksniai labiausiai suinteresuoti Ispanijos uostais. Ispanijos kariuomenė labai nori Amerikos lėktuvų, lėktuvinio benzino ir kt. karo reikmenų.

Stevensonas paskelbė savo pajamas

Springfield, Ill. — Išsiteisinus Nixonui dėl \$18,000 respublikonai pradėjo atakuoti Stevensoną. Jam prikišo net keletis fondus. Stevensonas buvo atsiskęs paskelbti, iš ko pinigų gavo. Tačiau užverstas reiki-

kalavimais, savo nusistatymą pakeitė.

Visą sekmadienį dirbęs, pirmiausia Stevensonas paskelbė savo pajamų mokesčius nuo 1942 ligi 1951 m. Iš to pranešimo matyti, kad Stevensonas per 10 metų turėjo \$500,000 pajamų ir sumokėjo \$212,000 mokesčių. Šalia jo gauto atlyginimo žymi dalis Stevensonso pajamų buvo iš dividendų: 1950 m. \$43,000 ir 1951 m. — \$46,049.94.

Sekmdienį vėlai vakare paskelbė pranešimą ir apie fon-

dus, iš kurių svarbesniems tarnautojams mokėjo atlyginimų priedus. Iš pranešimo matyti, kad tokių atlyginimų priedų buvo išmokėta \$18,150. Tam reikalui buvo panaudoti Stevensonso rinkimų kampanijos 1948 m. likučiai ir Chicago's biznierių aukos.

Šis pranešimas buvo paskelbtas ryšium su respublikonų reikalavimu, kad apie Stevensonso fondus būtų padarytas viešas pranešimas. Kitaip susidaręs įspūdis, jog esama slėptinų dalykų.

Stevensonso draugai pažymi, jog gubernatoriaus ryžosi visus tuos dalykus paskelbti, kad būtų prisipirti savo pajamų mokesčius paskelbti ir Eisenhoweris su Nixonu. Tačiau kol kas Eisenhoweris nieko nepareišė, ar jis mano savo paskutiniųjų dešimties metų pajamas paskelbti.

Vafdistai diktatoriui nepasiduoda

Egiptas. — Vafdistų partija atsiskė vykdyti vyriausybės įsakymą perorganizuoti partiją. Kuo baigsis konfliktas — dar nepaaiškėjo.

Karinis diktatorius Naguib buvo davęs 30 dienų laiko partijoms persitvarkyti — pašalinti iš savo tarpo kyšininkus ir piktanaudotojus, apie padarytas reformas painformuoti vidaus reikalų ministerį. Iš vafdistų partijos dar specialiai pareikalavo pašalinti partijos pirmininką Nahas. Jį vyriausybė kaltina šmugeliu iš tų laikų, kad jis 1950-52 m. buvo vyriausybės galyva. Partija atsiskė išduoti savo populiarių pirmininką, atsiskė taip pat visas smulkmenas pranešinėti vidaus reikalų ministeriui ir pareiškė, kad ji ir toliau veiks.

Nahas ir jo partija stovi už Egipto nepriklausomybę ir prieš britų įtaką krašte. Bet ji yra senųjų dvarininkų laikų partija.

"MAU MAU" KENJOJ VYKDO TERORĄ

Nairobi, Kenija. — Slapta Afrikos vietinių gyventojų organizacija "Mau Mau" čia pradeda kelti žymaus susirūpinimą. Jos tikslas — išvaryti iš Afrikos anglus. Ir to savo tikslo "Mau Mau" siekia teroro priemonėmis. Paskutiniu metu jos nariai vėl įvykdė eilę smurtų veiksmų. Jie nužudė su baltaisiais ryšius palaikančius du negrų karaliukus ir užpuolė išplovė apie 350 baltųjų kolonistų gyvulių. Kitoje vietoje buvo nutraukti telefono linija.

Valdžios įstaigos suėmė apie šimtą įtariamų asmenų.

Kai A. Stevensonas 1948 m. kandidavo į Illinois gubernatorių, jį parėmė eilė turtingų žmonių. Likusią to fondo dalį Stevensonas vėliau panaudojo sąstūnių valstybės pareigūnų atlyginimams padidinti. Viršuje matome Stevensonso rėmėjus: didelės parduotuvės savininkas M. Field Jr., (kairėje) davęs \$7100 ir (dešinėje) buvęs Illinois darbo įstaigos direktorius F. Annunzio prisidėjęs prie fondo \$2,500. Apačioje Stevensonso spaudos sekret. W. J. Flanagan, kuriam prie algos buvo pridėta \$7,900.

Prez. Trumanas su dukterim Margarita išvyko 8,500 mylių kelionėn, kurios metu varys kampaniją už Stevensonso rinkimą į prezidentus.

LEKTUVAI GALI IS AMERIKOS PASIEKTI TAIKINIUS RUSIJOJE

Seattle. — Aviacijos pasekretorius F. Gilpatrick pareiškė, kad JAV sprausminiai lėktuvai, pakilę iš Amerikos be nusileidimo gali pasiekti taikinius Rusijoje, pasipildydami benzino atsargos pakeliui ore.

Lėktuvų gamyba padidėjusi. Sprausminių bombonešių Boeing B-47, kurie esą geriausia to rusiš lėktuvai pasaulyje, kasdien pagamina po vieną. Republic Aircraft sprausminių kovos lėktuvus F34 gamina po 12 per dieną (Korejos karo pradžioje jų pagaminavo tik po porą per dieną). Fabrikai Allison ir General Electric gamina po 60 sprausminių motorų per dieną, o prieš dvejus metus pagaminavo tik po 17.

Lėktuvai stūmokliniais motorais pakeisti sprausminiais jau visu 100%. Jie greitesni. Bet jie reikalauja daugiau benzino. Dėl to kilo reikalas apdirpti juos benzino atsargomis ore.

Atramos punktus aviacija

Sovietų karių Korejoje esą

Seoulas. — Perbėgęs frontą, pasidavė Jung. Tautų pajėgoms Šiaurės Korejos saugumo kariuoninkas Lee Dong Yup, kuris padarė įdomių pareiškimų.

Pasikalbėjime su spaudos atstovais Lee papasakojo, kad Šiaurės Korejoje yra sovietinių rusų, kurie čia atlieka įvairius uždavinius. Tokių kiniečių uniformomis apvilktų rusų jis mato jau praėjusiais metais prie Sinuijų aerodromo. Jie ten montavę priešlėktuvinius pabūklus. Bet Lee neturėjęs žinių, ar tie rusai ir aptarnavę tuos pabūklus. Taip pat jo žiniomis ir pašautuose lėktuvuose buvę Sovietų lakūnų. Tai gal būtų patvirtins jau ankstyvesnį spėjimą, kad komunistų pusę iš tikro kovoja Sovietų lakūnai. Tuo ligi šiol kai kas aiškino faktą, kodėl komunistų lėktuvai neskrenda į priešų teritoriją. Buvo manoma, kad Maskva vengia, jog, numušus tuos lėktuvus, nepaaiškėtų, kad jų įgulas sudaro rusai.

Toliau Lee pažymėjo, kad Šiaurės Korejos kariuomenės nuotaika yra visai krūtsi, o civiliai gyventojai trokšta taikos bet kuriomis sąlygomis. Jis pats pabėgęs pas vakariečius todėl, kad komunistai jo kraštui nieko gero nežada.

turi Aliaskoje, Okinavoje, Neufundlande, Grenlande, Islandijoje, Anglijoje, Pietų Afrikoje ir kt. Iš šių punktų sprausminiai lėktuvai gali taikinius pasiekti Sovietų Sąjungoje. Iš Islandijos iki Irkutsko, kur yra sovietų karo reikmenų sandėliai, 3800 mylių, iš Thule (Grenlandijoje) iki Maskvos 2500, iš Anglijos iki Maskvos 1600.

MIRĖ 88 METŲ RAŠYTOJAS SANTAYANA

Roma. — Mažame "mėlynųjų seserų" tvarkomame poilsio name mirė 88 metų rašytojas ir filosofas Jurgis Santayana, kilimo ispanas ir ligi šiol Ispanijos pilietis, ilgą laiką paskaitas skaitęs Harvardo, Amerikoje, universitete, paskiau Pariziuje. Paskutinius 24 metus praleido vienatvėje Romoje.

Gyveno nevedęs, rašomosios mašinėlės nevartojęs, automobilu nevažiavęs, nešokęs.

Amerikoje jis labiausiai išgarsėjo savo atsiminimų forma parašytu romanu "Paskutinis puritonas" (1935), kuris virto viena iš labiausiai Amerikoje skaitomų knygų. Po tos knygos jis pareiškė nieko daugiau nerašysiąs, nes jau viską pasakęs, ką turėjęs pasakyti. Toliau lieka tik laukti, iki jo gyvenimas baigsis.

PASITARIMAI TARP BONNOS IR SOVIETINĖS ZONOS NENUMATOMI

Bonna. — Vakarų Vokietijos vyriausybės vardu bendrųjų vokiečių reikalų ministris J. Kaiser paskelbė, jog nenumatoma, kad galėtų įvykti Vokietijos sujungimo klausimu pasitarimai tarp abiejų zonų atstovų. Neseniai įvykęs rytinės zonos delegatų lankymasis Bonoje nieko gero nedavęs. Kaiser nuomone, Vokietijos sujungimas įmanomas tik Vakarų valstybėms susitarus tuo reikalu su Sovietais.

TAIP GINKLUOJAMA EUROPA

Paryžius. — NATO aerodromai, kuriuos prancūzai už Amerikos pinigų baigė statyti, pasirodė su tokiais trūkumais, kad jais negali naudotis sprausminiai lėktuvai. Ar tai sabotažas ar nerūpestingumas, neaiškinta, bet amerikiečių spauda tuo labai pasipiktinusi.

PASAULIO LIET. BENDRUOMENĖJ

"KOLUMBIJOS LIETUVIŲ"
DVEJI METAI

Rugsėjo mėn. sueina dveji metai, kaip pirmą kartą Kolumbijoje pasirodė Lietuvos spaudos žodis. Tuomet, dar vos saugiai lietuvių čia įsikūrus, kun. Tamošiūnas ėmėsi rizikingo ir didelio darbo išleisti lietuvišką laikraštį. Ir didelėmis kun. Tamošiūno pastangomis išėjo jau ne laikraštis, bet žurnalas, savo išvaizda ir turiniu galintis konkuruoti su gerais ir įsigyvenusiais spaudiniais. Ir

Rugsėjo 8 minėjimas

Rugsėjo 14 d., Medeline Liet. Kat. Moterų D-jos skyrius, surengė iškilmingą rugsėjo 8 minėjimą.

Kolonijos vadas kun. Tamošiūnas Marijos Auxiliadora bažnyčioje atlikė už Lietuvą mišias, kurių metu giedojo solistė Čipienė.

Po pamaldų visi lietuviai susirinko vienuolyno salėn, kur įvyko iškilmingas minėjimas ir bendr. pusryčiai. Prie gražiai papuoštų stalų, apkrautų moterų paruoštomis gėrybėmis, sėdėjo ne tik visi kolonijos lietuviai, bet ir keletas kolumbiečių svečių. Į minėjimą atsilankė atvykęs iš Peru mūsų žinomas keliauninkas Paškevičius. L.K.M. D-jos skyriaus pirmininkė Dr. Totoraitienė paskaitė šiai dienai pritaikytą paskaitą. Dar kalbėjo svečias Paškevičius, Dr. Prosevičius ir Bubelis. Meninę dalį atliko solistė Čipienė ir Kupstys, muzikui Jonušui pritarant akordeonu. Minėjimas baigtas kolonijos vado kun. Tamošiūno trumpu, bet svariu žodžiu.

Nauja kolonijos valdyba

Tą pačią dieną po minėjimo, įvyko kolonijos visuotinis susirinkimas, kuriuo metu buvo išrinkta nauja valdyba ir revizijos komisija. Į valdybą įeina: agr. Garša, Bubelis ir Zakevičiūtė.

KANADA

Įkurtas KLB Krašto
Valdybos biuras

Toronte pradėjo veikti Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos biuras. Jis įkurtas neseniai įsigytuose Toronto Lietuvių Namuose. Jo adresas: 235 Ossington Ave., Toronto, Ont., Canada.

Vatikanas paskolą
patvirtino

Toronto kardinolas J. C. McGuigan lietuvių parapijai pranešė, kad jau gautas iš Romos paskolos parapijai patvirtinimas. Kardinolas yra sutikęs suteikti Toronto lietuvių bažnyčios statybai 100.000 dol. paskolos, tačiau tam reikėjo Vatikanų pritarimo.

Kelnerių lenktynės. Londono dviejų kelnerių palygo savo nesėkmes stiklus ir žiūrovų diskvalifikavosi iš varžybų. Šiose varžybose dalyviai turi tam tikra kėla nemesti stiklus, nenuliedami gerai.

per devjus metus kun. Tamošiūnui teko daug padėti pastangų žurnalą išlaikyti, nes sąlygos buvo ir yra nepavydėtinos — maža talkininkų, maža ir pinigų. Bet kun. Tamošiūnas nenusiminė, nors jis be savo tiesioginių sunkių pareigų bažnyčioje ir vienuolyne, yra pats vienas to laikraščio leidėjas, redaktorius, korektorius, laurotojas, administratorius ir net pasiuntinys, kai reikia žurnalą ekspedijuoti. Tačiau kun. Tamošiūnas kupinas pasiryžimo "Kolumbijos Lietuvį" leisti kol Kolumbijoje bus bent vienas lietuvis. Tad reikia palinkėti jam sėkmės ir ištvermės.

K. L.

ARGENTINA

Aušros Vartų bažnyčios
sukaktis

Šiais metais sukako dešimt metų nuo lietuvių Aušros Vartų bažnyčios Avellanadoje, Buenos Aires, pašventinimo. Šiai sukakčiai atžymėti buvo surengtos Lietuvių Salėje iškilnės su kalbomis ir koncertine dalimi. Iškilnėse dalyvavęs šios bažnyčios statytojas kun. J. J. Jakaitis papasakojo šios bažnyčios istoriją ir iškėlė lietuviškų parapijų reikšmę lietuvių tautiniame gyvenime. Koncertinę dalį atliko V. Rimavičiaus vadovaujamas šv. Cecilijos choras. Taip pat programa buvo papjaurlinta gyvųjų paveikslų, skautų dainomis ir parodant religinę filmą.

"Dainos" ansamblis
koncertuoja

Lietuvių tautinis meno ansamblis "Daina" rugp. 16 d. surengė Buenos Aires didelį koncertą, į kurį atsilankė ne tik lietuviai, bet labai žymus skaičius ir kitataučių. Koncertas praėjo su geru pasisekimu. Ansamblis rodo žymią pažangą ir gali būti jokio varžymosi rodytis ir sveitintaučių publikai.

Perplaukė Catalina
kanalą

San Pedro, Calif. Praeitą savaitę 33 metų Florence Chadwick — pirmoji iš moterų perplaukė 21 mylios Catalina kanalą per 13 val. 47 minutes ir 32 sekundes. Tuo ji pralenkė 1927 m. George Young rekordą: jis perplaukė per 15 val. 48 minutes. Pereitais metais kanala perplaukė Byron Summers per 13 val. 35 minutes, bet prie jo plaukimo nebuvo nė vieno valdžios atstovo ir jo laiko neužskaitė.

Gdytojai sako, kad 33 metų buhalterė iš San Diego, perplaukusi kanalą, laikėsi labai gerai. Kiekvieną valandą ji padarydavo mažytę pertrauką ir suvalgydavo truputį duonos ir cukraus (juos buvo prisiršusi prie krūtinės). Valtyje šalia plaukė jos brolis, jos treneris ir vienas gelbėtojas specialistas. Pasiekus krantą, ji pradėjo nebegalėjo paeiti, taip jos lėgos buvo išseko. Kitais metais ji nori perplaukti Gibraltarą ir Dardanėlių siaurumą ir tada dar kartą per Catalina kanalą, bet iš praėjusios pusės. Taip pat ji svajoja įkurti keletą plaukiojimo mokyklų, pirmiausia Los Angeles, o vėliau ji norėtų būti New Yorko universiteto plaukimo lektorė.

Dar šios vasaros pradžioje ji bandė plaukti per kanalą, bet už dviejų mylių sugrįžo. — Varduo buvo per šaltas. Dabar, perplaukus kanalą, ji pasitiko daugelį žmonių, buvo padaryti pasikalbėjimai per radiją ir perduota per televiziją.

Conger šeimos 11 vaikų liko našlaičiai, kai automobilio katastrofą prie Bordentown, N. J., žuvo jų tėvas ir motina. Vyriausias brolis yra 21 m., o jauniausias 10 mėnesių. Du vyresnieji broliai, kurie abu jau vedę, ryžosi surasti dideli farmerio namą ir jame apgyvendinti savo našlaičius brolius ir seseris.

SKAITYTOJAI RAŠO

TRETIEJI MOKSLO METAI

Jau prasidėjo tretieji mokslo metai liuanistinėse mokyklose. Vienur jie pradėdami su didesniu triukšmu, kitur su mažesniu, trečiur visai tyliai, kaip ir dera vargo mokykloms. Per trejus metus nepasisekė šį reikalą sutvarkyti taip, kad išlikusių turėtų būti. Lietuvių kalba ne visur įžengė į lietuviškas parapines mokyklas. Atrodo, ko čia trūksta ir ko čia gaila: patalpų yra, mokytojų yra, pinigų mokytojams apmokėti taip pat atsirastų, bet trūksta gerų norų.

Kur gerų norų nėra, ten gali sugalvoti visokių aiškinimų, ar kad trukdys parapijiečių tautinis mišrumas, ar kad vėsupas nepalankus, ar kas kita. Kur atsiranda geri norai, ten dingsta ir lietuvių kalbos pamokoms paties nepatogiausio laiko skyrimas, ten išnyksta ir tie mažmožių mažmožiai, kurie tyčiomis trukdo mokinių dėmesį, nervina mokytojus ir naudos neturi nei Bažnyčiai, nei valstybė, nei parapijai, nei mokiniai ar mokytojai. Kai tik geros valios atsiras, kur tik pažiūrims žmoniškai,

krikščioniškai, ten dingsta ir tas nenaudingas skirtumas: čia "jūsų", čia "mūsų" mokykla.

Gal nepakankamai klabiname, kad dingtų tas "jūsų" ir "mūsų". Gal nepakankamai padarom, kad gera valia, geri norai kiltų, tarpusavio susipratimas imtų reikštis.

Sukruskime, prašykime, kovokime, sujunkime kunigų ir pasauliečių autoritetą, tam reikali.

Už tai bus dėkingi ne tik tėvai, bet ateity ir Bažnyčia ir valstybė. Tėvas

Vasario 16 min. komitetas, posėdžiavęs Apreiškimo par. salėje rugsėjo 19 d., pagal Tysliavos dūdelę vėl nutarė ruošti šokių. Savo kalboje, gindamas šokių, Tysliava dar argumentavo tuo, jog net karys, eidamas į frontą, šoka ir linksmis... ir dar merginą turi prie šono. Prisiminus A. Bimbos rašymą "Laisvėje", tia visiškai panašiai skamba, nes ir Bimba siūlo šokti, kadangi dabar "liaudis pati valdo Lietuvą." M. Razgaitis

MOKSLO NAUJIENOS

Užšaldymas padėjo širdies
operacijai

Minnesotos universiteto daktarai yra įsitikinę, kad užšaldymo būdas, kurį jie panaudojo operuodami penkerių metų mergaitės širdį, sumažins arba visiškai pašalins smegenų sužalojimo pavojų, operuojant širdį. Universiteto gydytojai pranešė, kad rugsėjo 2 d., atliekant sėkmingai tos minnesotietės širdies operaciją, mergaitė buvo užšaldyta. Jie sugrįžo nutraukti kraujo cirkuliaciją į širdį penketai su puse minučių ir užsiūti joje plyšį. Tai buvo pirmas kartas, kai šaldymo būdas buvo panaudotas širdies operacijos metu. Mergaitės kūnas buvo atšaldytas iki 79 alipsnių F (26.11 laipsniai C.). Šaldymo procesas sumažino kraujo spaudimą, ir buvo reikalinga tik pusė deguonies. Tas įgalino daktarus užtvėnti kraujo tekėjimą operacijos metu. "Anksčiau, — išsireiškė dr. Lewis, vadovavęs operacijai, — chirurgai turėjo didelių sunkumų širdies operacijose, nes nebuvo įmanoma sustabdyti kraujo tekėjimo."

Širdies operacijos metu smegenys atsiduria dideliame pavojuje. Dr. Lewis mano, kad šis pavojus, panaudojus šaldymo būdą, kaip tik bus sumažintas ar net visiškai pašalintas.

Operuotoji mergaitė iš prieminties turėjo plyšį širdyje. Jos

širdis turėjo varyti per daug kraujo ir todėl padidėjo. Daktarų tvirtinimu, mergaitė buvo arti mirties ir svėrė tik 29 svarus. Po operacijos mergaitė buvo patalpinta į karštą vonią, kur jos atšildymas truko 40 minučių.

Medis muilo gamybai

Britų Gvinėjoje augantis medis, Mora excelsa, pradėtas naudoti muilo gamybai. Pastebėta, kad šis medis turi apie 8-10% skystos substancijos, iš kurios lengvai gaminasi muilas.

Gandai skrenda

Juo tyliau gandas paleistas, juo greičiau jis skrenda. "NWZ" duoda tokią gando eigos statistiką. — Iš pradžių žino tik vienas asmuo. Tegul per pusvalandį jis pasakys dar dviem. Tie savo ruožtu kiekvienas per pusę valandos dar kitiems. Taigi žino jau devyni. Jei gandas bus toliau taip platinamas, kad kiekvienas per pusvalandį perduos kitam dviem, tai gandas eis baisy greičiu. Jei gandas bus paleistas 7 val. ryto, tai 12 val. jis bus pasiekęs jau 2000 žmonių. O apie 17 val. jį žinos jau 2 milijonai. Jeigu tokiu mieste kaip Berlynas, kuris turi 3 mil., ar Hamburgas su 1.7 mil. bus paleistas gandas iš ryto, tai pavakare jau visi gyventojai jį žinos.

RINKIMŲ NUOTAIKOS SVYRUOJA

Pasaulio politinei padėčiai vis labiau sunkė ant, JAV prezidento rinkimas teikiama v's daugiau reikšmės. Tik Amerikoje, tiek Europoje stiprėja nuomonė, kad laikas nuo laiko valdančiosios partijos pakeitimas gali būti naudingas. Todėl ir Amerikoje buvo girdėti nuolat balsų duoti naujo vėjo įsienėjusioje politikoje. Šia prasme nuotaikos buvo palankios respublikonams.

Didžiausio įtempimo buvo jauti dėl užsienio politikos. Šis klausimas ypač buvo opus respublikonų sluoksniuose, tuo tarpu demokratų buvo laikomasi savo senosios politikos. Laimėjus gen. Eisenhoweriui prieš sen. Taftą, kuris daugiau linko į izoliacinę politiką, pajusta palengvėjimo tase grupėse, kurios buvo suinteresuotos Europos, Azijos, Afrikos likimu. Pasaulyje Eisenhowerio vardas buvo geras, jis buvo mėgiamas, ir todėl padėtis kalbėjo jo naudai.

Tačiau prasidėjus rinkimams kaimams keli respublikonų kandidato pareiškimai sukėlė kritikos bangą užsienyje ir krašte. Jis metė tautų išlaisvinimo šūkį, kuris sukėlė vienu pritarimą, kitų kraštų kritiką. Iš kitos pusės norėdamas suungti respublikonų jėgas ir laimėti taifininkus, jis pradėjo remti neo-izolacionistinės politikos šalininkus kaip Jenner, McCarthy, paskui susijungė su konkurentu Taftu. Tuo davė medžiagos demokratų palaikimui spaudai respublikonų kandidatą net pravardžiuoti generolu Taftu ir kelti naujas abejones: kaip gi yra su jo užsienio politikos linija, ar jos atsisako? Ypačiai kad Taftas pareiškė neatsisakęs savo nuomonių. Tos abejonės buvo svarbios grupėms, kurios suinteresuotos saviškiais užsieniuose bei už geležinės uždangos. Respublikonų draugystė su pietų valstybių diktatoriais nepriimtina

liberalių palvojančioms šiaurietėms.

Šių v's abejonių įtakoje vėl stiprėja mintis: o gal pakaktų veidą pakeitus toje pačioje demokratų partijoje, nors respublikonų žurnalistai šaukte šaukia, kad Trumanas ir Stevensonas tesiskiria vien tik stalo manieromis... Kurie numato, kad teks valstybėje daryti reformų, tų akys vėl labiau krypta į demokratų, nes jie esą pažangesni. Tuo pačiu metu mažai žinomas gub. Stevensonas jau spėjo išryškėti ir rimtai ima konkuruoti su Eisenhoweriu.

Ligi rinkimų dar yra laiko, ir nuotaikos gali dar pasikeisti.

K. Mickevičiūtė

SOVIETŲ MANEVRAI
VOKIETUOSE

Berlynas. — Sovietų pionierių daliniai pradėjo kėlimosi per upę manevrus prie Elbės. Sykiu vyksta ir kitų sovietinių dalinių manevrai — didesni nei perėtais metais, kada dalyvavo 20 divizijų.

Another Service

The Essex Savings Bank

Offers

A Recorded Check
Service

A more convenient time saving service for everyone who wishes to take advantage of it.

Why run all over town paying bills when this special Essex Savings Recorded Check Service for the small amount of 10c per check will solve your problem and save a lot of footwear. Simply fill out a request slip for a recorded check which is available at the Bank and give the teller the amount you wish to pay on the bill plus 10c for the Check and your problem is solved. This recorded check Service is ideally suited for sending money out of town.

10c A Check for Amounts up to \$300

Essex Savings Bank

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Foreign yearly
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.50
Half year	\$3.00	\$3.50
Foreign	\$5.50	\$6.00

PRENUMERATOS KAINA

	Amerikoje metams	Užsienyje metams
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.50
Half year	\$3.00	\$3.50
Foreign	\$5.50	\$6.00

Stralpius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti stralpius saugomi ir grafiniai tikrai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpius nebūtina išreikšti redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BAUBAI

AMERIKOS lietuvių visuomenės srovės seniau arba atsitiktinai bendradarbiavo arba viena su kita reikalų visai neturėjo. Patariau bendradarbiauti pradėjo atsiradus ALTui, paskui BALFui, dabar kuriantis Bendruomenei. Buvo įsitikinta, kad esama bendrų siekimų ir kelių.

Tačiau šioje talkoje atsiranda rankų, kurios pirmyn stumiamą vežimą stengiasi pristabdyti. Taip paskutiniu laiku darosi su Amerikos Lietuvių Bendruomenės organizavimu. Yra Bendruomenės nenorinčių. Jos organizavimą lėtinti stengiasi gąsdinimais ir gaudais. Nėra prasmės su jų autoriais polemizuoti, bet gaudus ir gąsdinimus katalikiškai visuomenei reikia žinoti. Štai tie pagrindiniai:

„Esą Bendruomenė į savo rankas viską „suimsianti — ir ALTO veiklą ir Balfo šalpos darbą ir, gal būt, dar ką daugiau“.

„Bendruomenė nori paėmti į savo rankas vieną grupę, krikdėmai, katalikai, vyskupai.“

„Bendruomenė nori sukatalikinti, kaip buvo sukatalikintas VLIKas, Raudonasis Kryžius. Esą Kunigų Vienybės suvažiavimas jau įspėjęs LOKą, kad bendruomenę organizuojant „nebūtų pažeisti religiniai, moraliniai ir disciplinariniai Katalikų Bažnyčios principai.“

„Jeigu „Darbininkas“ pasisako dėl LOKo veiklos trūkumų, tai tik dėl to, kad jis esąs nepatenkintas, jog LOKe netenka „krikdėmai dominuojančios daugumos.“

Gąsdinimai dominavimu, katalikizimu nenauji. Jie visada kartojami, „kai tik pradamas bendras darbas. Tik šiuo atveju tie iš archyvo ištraukti gąsdinimai yra ne tik be pagrindo, bet leidžia suabejoti ir jų vartotojų gera valia. Štai gąsdinimas, kad Bendruomenė gresia ir Balfui ir ALTui ir dar kai kam, remiamas ne Bendruomenės charta, ne įstatais, kurie nustato, kas Bendruomenei priklauso ir kas ne, o **kazikiško gaudais.**

Gąsdinimas dėl dominavimo — jeigu, sakysim, socialistai nenorėtų dominuoti, jie to nepriklaistų kitiems. Bet jie nori ar ne, dominavimas priklausys ne nuo jų, ne nuo kitų norinčių valios. Vadovybė išsirinkti tokia, kokios patys rinkikai norės. Tik baidymasis, kad pati visuomenė nepasakytų savo valios, skatina dėti bendruomenės organizavimą.

Gąsdinimas Kunigų Vienybės nutarimu — argi tas nutarimas priešinas Bendruomenės chartai ir jos įstatams? Jeigu tokio nutarimo baidomasi, tai ne gi iš tiesų norima, kad Bendruomenė pažeistų religinius, moralinius ir kt. principus?

Tvirtinimas, kad „Darbininkas“ nepatenkintas „krikdėmu dominuojančios daugumos“ LOKe netekimu, yra laužtas ne iš „Darbininko“ puslapių, bet iš fantazijos, kuriai dominavimas terūpi. Mes pasisakėme ir pasisakome prieš visokias kombinacijas, tesiekiančias dominavimo, prieš tam reikalui patęs LOKo organizavimąsi ir persiorganizavimą, prieš jo kšimasi į vėtos reikalus, kurie gali būti tvarkomi įstatais. Į juos tenka žiūrėti kaip į tas atžagareiviskas rankas, kurios pristabdo LOKą nuo tikrųjų uždavinių: **paskubinti apylinkių organizavimą, susausti suvažiavimą, išrinkti vadovybę ir pradėti pagaliau darbą.** Juo greičiau tai bus padaryta, juo sparčiau bus žengiamas bendruomenės keliu.

ALB. BARANAUSKAS

LYGU - NELYGU?

2.

Laimei, tą dieną nebuvo kada ir galvoti — ryt žolinės atlaida, varpininkės laukė tiek darbo, kad nelemtas nuotykis jai greitai išdulkėjo iš galvos. Debesys išsiklaidė ir ties rasotomis lankomis nušvito saulė. Devintą valandą iš miško parvažiojo zakristijonas su klevų šakomis, ir tuoj iš aplinkinių kaimų pradėjo rinktis moterys pinti vainikų. Kiekvienai atnešė po glėbį jurginų. Jų linksmi pokalbiai ir juokas neblogiausiai pataisė varpininkės nuotaiką ir netrukus ji pati ėmė pasakoti tokias įdomias istorijas apie miestelio gyventojus, kad moterys dažnai padėdavo darbą ir slinkdavosi artyn, gaudydamos kiekvieną žodį. Darbas pasibaigė tik vakare prieš mišparus, į kuriuos jau rinkosi žmonės ir, stovėdami pasventory, stebėjo ankstyvuosius prekiautojus, taisydantys

savo palapines. Ant bažnyčios laiptų sėdėjo pulkas nepažįstamų elgetų. Vilkabaliai jau ragavo šventišką rytdienos nuotaiką; gyventojai išėjo aikštėn, su džiaugsmu nujausdami atlaidinį susigrūdimą, arklių žvangimą, triukšmą ir garsų gėdojimą kaitinančiame vidudienyje. Saulėleidis buvo giedras ir gražus, o naktia prašvito mėnėsiena, kurioje dunksojo rinkoje sustatytos palapinės, vežimai ir arkliai. Apyaušriu tolimoje blyksterėje du žaibai, vienas rytuos, kitas vakaruos, prieš ilgą giedrą.

Saulė tekant miškelyje pasirodė ir pirmieji atlaidinių vėžimai, iš tolimesnių parapijų — mozūrai ir iš Pa-prūsės, išsirengę kelionėn dar naktia. Moterys rožančiumi aparastytose rankose laikė didelės žolines, padarytas iš die-medžio, kalavių ir jurginų.

Šiemet pasaulis mini 500 metų jubilėjų, kaip buvo išrašta spaustuve ir pirmą kartą joje atspausdintas Šventasis Raštas. Šis jubilėjų yra proga prisiminti ir Šventąjį Raštą ir pirmosios spaustuovės atsiradimą.

Šventasis Raštas, kitų, ypačiai protestantų, vadinamas Biblija, turi dvi dalis: Senąjį ir Naująjį Testamentą. Senasis Testamentas buvo parašytas apie 1200 metus prieš Kristų, o Naujasis Testamentas ne vėliau, kaip 100 metų po Kristaus gimimo.

Gal Šventojo Rašto knygos būtų žuvusios nuo barbarų antplūdžio,

jei ne šv. Jeronimas (340-420).

Kilęs iš Dalmacijos, dabartinės Jugoslavijos, mokslus ėjo Romoje, labai domėdamasis senovės laikų raštais. Priėmęs

Šv. Jeronimo Komunija

krikščionybę ir jau turėdamas 40 metų, jis ėmė mokytis senųjų žydų ir graikų kalbų. Išvėntintas kunigu, kurį laiką buvo popiežiaus Damazo sekretorius, o į anžiaus galą pasitraukė vienumon, netoli Betliejaus, ir ten (padavimas sako, gyvendamas uoloje) atsidėjo Bažnyčios mokslui. Metų metus praleido prie šventųjų knygų, imdamasis pagaliau jas versti į lotynų kalbą.

Lotynų kalba tada buvo liaudies kalba. Tad vertimas iš žydų, aramajų ir graikų kalbų, kuriomis Šventasis Raštas buvo parašytas, buvo pavadinamas plačiai paskui žinomuo vardu — **Vulgata**. Lietuviskai reikėtų, tai, ką šiandien vadiname „populiariu leidiniu.“

TEV. B. RAMANAUSKAS, O. F. M.

Amerikos Katalikų Bažnyčios vyresnybė paskelbė Šventojo Rašto savaitę nuo rugsėjo 28 iki spalio 5 d. Ta proga paragintos mokyklos supažindinti mokinius su Šventojo Rašto istorija ir krepjamasi į atskirus asmenis ir šeimas, kad būtų praktikuojamas Šventojo Rašto skaitymas kasdien.

Šis populiarusis Šventojo Rašto vertimas buvo atliktas maždaug prieš 1500 metų. Daugiausia iš jo, iš Vulgatos, buvo šventasis Raštas paskui verčiamas į kitas kalbas — apie 400 vertimų.

Šv. Jeronimas ranka surašė savo vertimą. Ir visos knygos tada buvo tik ranka rašomos. Senuose ir viduriniuose amžiuose daugiausia tai būdavo daroma vienuolių. Vienuolynai buvo didieji ano meto kultūros židiniai ir jos saugotojai ateinančioms kartoms. Vienuolis su žąsės plunksna rankoje — yra

raidė skyrium. Rodos, toks paprastas išradimas, o kiek amžių praėjo, iki prie to žmogaus mintis sustojo!... Savo svajonę Gutenbergas įvykdė 1452 metais Maince, išspausdindamas Šventąjį Raštą lotynų kalba. Tai buvo pirmoji knyga, atspausdinta Jono Gutenbergio spaustuvelyje. Spėjama, kad jos buvo atspausdinta 200 egz. Išlikę 45, iš kurių apie tuzinas Amerikoje. Geriausi iš jų yra Kongreso bibliotekoje.

Gutenbergio išradimas davė naujų milžiniškų priemonių suklestėti mokslui, menui, religijai, praplėtė žmogaus mintį ir skonį. Bet pačiam išradėjui nesisekė toliau nei gyventi nei savo spaustuvelyje tobulinti. Jo bendradarbiai pasirodė gudresni ir apskresni praktiniam gyvenimui ir jį apgaudavo. Gyvenimą Gutenbergas baigė neturtu, skurdo išvartytas iš gimtojo Mainco, netekęs šeimos. Jis buvo priglauktas Nassau miesto. Apšmeižtas, užmirštas, eidamas 68 metus gyvenimą baigė kaip šv. Pranciškaus III ordino sekėjas — tretininkas 1468 metais. Palaidotas buvo Maince, pranciškonų bažnyčioje.

Minėdamas jau 500 metų Jono Gutenbergio gimimo jubilėjų, Mainco miestas įsteigė muzėjų. Ten yra ir biblioteka su vertingais anų laikų rankraščiais. Minėdamas knygos išspausdinimo jubilėjų, Amerikos paštas išspausdino specialius pašto ženklus.

Gutenbergio bendradarbiai įsteigė ir tobulino spaustuves kituose miestuose ir kraštuose. Pirmiausia įsikūrė Italijoje, Subiaco mieste, netoli Romos. 1585 metais

popiežius Sikstas V Romoje įsteigė pirmąją Vatikano spaustuvelyje

Naujajame pasaulyje — Amerikoje pirmą spaustuvelyje įsteigė pranciškonų vyskupas Juan Zumarraga 1539 m. Pirmoji knyga, kurią jie atspausdino, buvo Katekizmas. Buvo spaustuvelyje taip pat įsteigta Nauj. Anglijoje, Cambridge, Mass.

Pirmasis šv. Rašto vertimas į lietuvių kalbą buvo protestanto Jono Bretkū-

no (1539-1602). Bet jis nebuvo išspausdintas. Vertimo rankraštis buvo ilges Karaliaučiuje. Katalikiško šv. Rašto (Naujojo Testamento) vertimą parūpino Zemaičių vyskupas Juozapas Arnulfas Giedraitis (1754 - 1838); jo vertimas „Naujasis Testamentas“ išspausdintas Vilnuje 1816 m. Toliau su didžiausiu uolumu jau senatvėje pradėo šv. Raštą versti kitas vyskupas — Antanas Baranauskas (1835 — 1902). Jis vertė visą Šventąjį Raštą, bet mirtis užklupo jį nebaigus. Taip pat nebuvo išleistas. Nuo šio vertėjo mirties šiemet lapkričio 26 d. sukanka 50 metų.

Pilną Senojo ir Naujojo Testamento vertimą iš Vulgatos lotyniško teksto su plačiais paaiškinimais penkiuose tomuose davė arkivyskupas Juozapas Skvireckas. Jo vertimo pirmasis tomas buvo išspausdintas 1913, o penktasis 1937 metais, bet jau seniai išsibaigęs. Tas pats vertėjas dabar ruošia naują leidimą.

Paskiausiai iš originalės senovės žydų ir graikų kalbų yra pradėjęs versti jaunas pranciškonų mokslininkas T. Dr. Klemensas Zalalis.

Praktiniams reikams lietuvių katalikai gali naudotis arkivyskupo Skvirecko paruosta Nauj. Testamento ketvirtąją laidą, kurią

Lietuviams katalikams tremtiniams padovanojo Amerikos katalikų vyskupai.

Tokis tos knygos keltas iki mūsų.

Ir mūsų laikais šv. Raštas tai daugiausia skaitoma ir laisviausiai išplitusi knyga. Vieni ją skaito, ieškodami tikėjimo ir dorovės tiesų. Katalikų Bažnyčia yra pripažinusi, kad įvairiais laikais Viešpaties pa-

Jonas Gutenbergas — spaudos išradėjas

šaukti tų knygų autoriai rašo tikėjimo ir dorovės tiesas pagal Viešpaties valią šv. Dvasios įkvėpti. Kiti tose knygose ža-visi poezijos perlais. Dar kitiems, rašytojams jos yra dvasios medžiagos ir gairių naujiems veikalams kurti apie tuos pačius laikus ir tų laikų dvasią (Mauricio „Jėzaus gyvenimas“).

„Šv. Raštas — sako vienas protestantų mokslininkas — šiandien guli ant teismo stalo. Tai knyga, iš kurios sekundiniai tūkstantčiai išsakyklų yra skaitoma: tai knyga, kurios pasiuntinybės dėka įsikūrė krikščioniškos bažnyčios, statėsi katedros, steigėsi mokslo įstaigos. Tai knyga, kurios turinys šiandien daugiau kaip 800 kalbų yra skelbiamas visame pasaulyje ir kasmet išplatinama per 10 milijonų egzempliorių.“

O šv. Augustinas trumpai ir drūtai pasako:

„Metai ir šimtmečiai ateina ir praėina, o su jais mainosi žmonės, bet Šventasis Raštas pasilieka. Jis yra Dievo rankraštis, kurį visi turi savo žemės kelionėje skaityti, kad ištvirtų pažadėtame kelyje.“

Katalikų šeimai neturėti Šventojo Rašto yra anomalija, gal būt, net nepagarba jo Dieviškajam Autoriui.

Jono Gutenbergio spaustuvelyje. Gutenbergas žūri atspausdintą pirmą šv. Rašto puslapį.

buvo prieblanda — sunku ką nors žiūrėti. Viršininkas iškiso galvą pro langelį ir sušuko:

— Tegul traukia virves!

Varpininkė, ašarodama iš gėdos ir baimės, patraukė. Bokšto viršuje po stogu kažkas sujudėjo ir ėmė linguoti. Varpai buvo savo vietose — jis dabar matė visus tris. O bažnyčioje jau gaudė vargonai ir giesmės. Aplink bokštą rinkosi vis daugiau žmonių.

Kai viršininko akys gerai apsiporto su tamsa, jam pasirodė, kad mažojo varpo viduje kadaruoja virvagalis.

— Ei! — sušuko jis pro langiuką. — Tegul čia atlipa koks vaikas!

Bematant pasišovė keletas berniukų, tačiau motinos juos tuoj sulaukė.

— Sprando nusisukt?

Vienas iš jų, šlubo elgetos sūnus, pradėjo taip spirtis ir gincytis su tėvu, kad varpininkė išgirdusi jiems tarė:

— Tegu lipa, aš jam už tai nupirksiu saldinių!

Elgeta galų gale sumurmėjo:

— Tai lipk, Jurguti, jei kiti

negal. Kad elgetos vaikas ir užsimuš, tai niekam nors širdies neskaudės!

Vaikiūkštis mirtelėjo aplink stovinčiai miniai ir greitai įsirangė į bokšto pastogę pas varpus.

— Na? — iš apačios paklausė viršininkas.

Elgetos vaikas nusijuokė. — Šerdyt aprašiotos skudurais! Net virvutėmis apmazgyta. Čia kas nors dailiai užtaisė!

— Ar turi peilį?

— Turiu. Duokit atskivėpt, ponas viršininke. O žmonių — marios per kalnus ateina! Vajė, matyt ir Vilkaviškis ir Marijampolė.

— Na, na, nežūrėk pro spragas — apsisuks galva ir nukrima.

Netrukus pradėjo žemyn lėkti įvairiaspalviai skarmalai. Vaikas nusileido ant laiptų.

— Dabar trauk! — sušuko viršininkas.

Ir suskambejo širdį linksminančios gaudimas. Žmonės ėmė veržtis į bažnyčią.

Saulė pakilo ir užkaitino, tačiau spinduliai jau buvo rudeniniai, glostą, o padangė tam-

siai mėlyna ir visos spalvos nepaprastai ryškios. Įėjęs pavėsin, staiga pajusdavai drebulį. Tokią dieną lengva kvėpuoti ir gyventi. Osiantis triukšmas bangomis plaukė į tuščius kambarus, kur tik žąsų gageno rūgionose. Prasidėjo suma ir lotyniškos giesmės užplūdo šventorių ir senkapius, kur mirusiųjų poilsis dar niekad neatrodė toks gilus ir džiaugsmingas, kaip šį vėsiaus dvelkimo ir švelnios kaitros pilną rytą, kai miestelyje užia minia, o už akmenų tvoros, miega rasoti kapai.

Po sumos varpininkė susieškojo jos giminės iš Vidgirių. Ji parsivedė vaišinti į savo kambarėlį ir, glostydama brolių, išviesioplaukęs galvas, klausė pasakojimų apie daržus, audimą ir vaikų išdaigas, rinkdama savo vaizduotei maistą. Jo turėjo užtekti iki susitikimo sekančiame atlaide. Kai saulė nukrypo į vakarus ir giminės išsirengė namo, miestelio gatvės jau buvo ištuštėjusios, tik vaistininko sode orkestras grojo polkute ir aludė buvo pilna nenutrūkstancio dūzgimo, kaip bičių avilys prieš spiečiant.

Giminės buvo pėsčiomis, ir varpininkė juos palydėjo iki ežero. Grįžtant į miestelį, ties Pajavonio kaimais, apneštais rausva ūkana, leidosi saulė, ir lankose pasirodė balti rūkai. Iš miestelio važiuojant paskutiniai vežimai. Baigė skirstytis ir prekiautojai. Eimant per rinką, Gražina pasivijo ir patraukė už rankovės šlubojo elgetos sūnus.

— Teta, o tie saldiniai, kur žadėjai man nupirkti? Niekur negalėjau tavęs rast.

Varpininkei pasidarė nesmagu. Giminės jai šiandien sudovanojo aštuoniasdešimt centų, o našlė Klevienė atidavė pusę lito už varpus amžnatislų vyru, kurį laidojo per šv. Jurgį.

— Aš visai ir užmiršau, einau, nupirksiu dabar.

Vaikas įsikabino jai į ranką. Bebuvo likę trys prekiautojai, tačiau jie baigė ardyti palapines ir viskas buvo sukruta vežimuose. Ji pradėjo teirautis saldinių, tačiau vienas sakė viską išpardavęs, antras vežiojo tik rožančius ir knygeles, o trečias buvo apygirtis, labai skubėjo ir nenorėjo gaišti dėl tokio smulkaus pirkinio.

(bus daugiau)

MOTERŲ PASAULY

Kišenpinigiai mūsų mažiesiems

"Mamytuk, gal dar ką reikia padaryti?" siūlėsi sūnus, kuris ką tik buvo suplovęs ir susluostęs indus po vakarienės. "Gal dar ką?"

Matau, kad jis šiandien ypatingai paslaugus. Daugiau nei visada. Gypsodamosi stebiu ir deduosiu nesuprantant, kaip tuo paslaugumu jis ruošia dirvą didesnei "psichologinei atakai". Netrukus jis duos supratimą, o paskui nedrąsiomis akimis pasakys, kad jam reikia pinigų. Žinai, kad jis pirkė ledų ar kokį niekėlį. Ir duodi (jei turi tuo tarpu) — kaip neduosi.

Duodi, bet sykiu galvoji, kad vargiai gerai darai: kad toks davinėjimas ir prašinėjimas pratina vaiką į "ubagavimą", kuris vaiko charakterį lardo: verčia jį gerintis, gal ir pataikauti, kad išsikaulytų. Žinai, kad nereikėtų duoti. Mintimis vėl grįžti prie pedagogų siūlymo: **duoti vaikams kišenpinigius.**

Duoti vaiko nuožiūra, sakysim, savaitės gale. Būtų gal protingiau. Vietoj prašinėjimo ir davinėjimo, to ubagavimo, vaikas būtų pratintas prie "finansų ministerio" atsakomybės. Turėdamas pastovias pajamas ir žinodamas, kad skirtingu periodu daugiau negaus, jis pratintų išsilaikyti, kaip tuos pinigų išleisti.

Galėsi tada iš šalies tyliai stebėti, kaip jam einasi tvarky-

tis su tuo pinigų; ar jį iš karto išleis, ar pasilaikys, o gal ir į taupomąją dėžutę po keliolika centų atidės?

Taip, sūnus gauna dabar savaitės gale po pusę dolerio.

Kartais piktai darosi, kai jį išleidžia tikrai niekam. Aprėki jį už tai. Paskui, šaltai galvodama, sutinki, kad nevertėjo barti, kad nereikia jam duoti centų kontroliuoti. Reikia palikti jam laisvę, kantai palikti jo pirkimo klaidas. Pasirūpinti kitu kartu ramiau tonu iškelti jam abejojimus: ar jam neatrodo, kad kitaip suvartojus tuos pinigų būtų geriau. Pasirūpinti net iš anksto pasisėkėti, kam verta būtų juos sunaudoti. Bet galutinai apsispręsti jam lieka laisvė.

Nekalta mima syki pradėjo užuolanka sūnus pasakoti, kad jo draugas kišenpinigius gauna net du dolerius savaitę. Jis išvados nepadarė. Ir aš jam nieko nepasakiau. Tik savaitės pabaigoje, suvedama namų išlaidų apyskaitą, pasikviečiau jį, kad padėtų suskaičiuoti, kam ir kiek išleista. Kai suskaičiavom, priminiau, kiek mes uždirbam. Ir juokdamosi pridėjau: "Tai matai, kiek mums visiems lieka kišenpinigių." Pasikalbėjom, kaip savo išlaidas turim derinti ne pagal tai, kiek draugas ar kaimynas gau-

na, bet pagal savo uždarbį. Ar jis suprato, nežinau, bet daugiau neužsiminė. Tačiau aš patikiojom šventėm, vadinėms. Kalėdoms ryžausi jam padidinti kišenpinigius...

Žinau, kaip kaimynė duoda savo vaikams darbelius ir už juos užmoka. Vaikai puolasi į darbą. Aš vis negaliu tuo pavyzdžiu pasekti. Man vis rodo, kad pratinai imtis darbo už pinigą — ar ne per daug jau auklėjamas savinaudikumas. O reikia surasti būdą, kad vaikai imtųsi darbo ne tik to, už kurį mokama, bet ir tokio, už kurį niekas nė aciū nepasakys.

R. B.

Respublikonų būstinei Washingtono teko šauktis savanorių pagalbos, kai ją užgriuvo Nixono reikalų litinis kalnas laukų ir telegramų.

Atviras laiškas "Lietuvos Dukrai"

Laisvė yra didelis dalykas, bet suprasti gali tik kultūringas žmogus. Atsimenu, kai klausiau paskaitų neseniai mirusios italų pedagogės Montessori ir kai ji sakydavo, kad vaikams reikia duoti galimai didesnę laisvę jų darbų pasirinkime, dažniausiai iš klausytojų pusės ji susilaukdavo nusistebėjimo: tai neįmanoma, sakydavo jie, nes vaikas, turėdamas pilną laisvę, gali paimti, pavyzdžiui, peilį ir padaryti žalos sau ir kitiems. Ne, paaiškino Montessori, prieš duodant vaikui laisvę, reikia sudaryti jam tinkamą aplinką, kurioje jis be baimės pakenktų sau bei kitiems galės daryti tai, kas jam patinka.

Panašiai yra su suaugusiais. Laisvė nereikia, kad kiekvienas žmogus gali daryti, kas jam tik ateina į galvą. Todėl turime visokių moralinių ir kitokių taisyklių ir draudimų, o Amerikoje, rodosi, jų yra daugiau, kaip kitur. Šitie draudimai išauklėtam, kultūringam žmogui laisvės nevaržo, o tik palengvina su gyvenimą su kitais žmonėmis, su visuomene, jam padoriai elgtis yra lengva, nes jis yra prie to pripratus. Bet neišauklėtam ir primityviam kiekviena moralė ar mandagumo taisyklė atrodo jo laisvės varžymas ir jis kaip vaikas vis stengiasi pagriebti peilį, kad kitus juo sužeistų.

Toks laisvės nesupratimas pasireiškė paskutinio laiško mūsų spaudos daly. Kiekvienas, kas vos valdo plunksną, tariamos laisvės vardu kolioja kita, bet nesiteikdamas padėti pavarės po savo kūrinio. O redaktorai ne tik tu išnūsiu autorių nesudraudžia, bet atbulai, tokius nekultūringus straipsnius į savo laikraštį įveda. Prezidentas Trumanas vieno prieš jį nukreipto spaudos puolimo proga yra pasakęs: jei pas mane į namus įsiveržia vaigė, aš šaukiu policiją, kad jį sušauktų, bet kada laikraščio plėšikai teršia mano vardą ir garbę, aš esu bejėgis.

Jau kelinti metai, kai mano vyras yra be perstočės štyksčius būdu puolamas ir šmeižiamas tik todėl, kad jis nepriklausomai puolantiųjų grupė. Aš, kas dalykas, jei jis būtų, pav. krikdomas, jo paskyrimas tpt. šefu būtų labai apdairus min. Uršio žygis (kaip tai vieną kartą "Tėviskės Ziburiai") ir buvo pripažinti ir Lozoraitis nebūtų nuolatiniu prasimanymu taikiniu. Bet juokingai, kad jau neužtenka šmeižti Lozoraitį, o laikas nuo laiko, bolševikišku būdu, puolama ir jo žmona. Reikia manyti, kad greitu laiku "gaus lupi" ir Lozoraitio vaikai. Beje, prieš vie-

na sūnų jau buvo pradėta pinti intriga, kuria kai kas iš anksto, per anksti džiaugėsi, bet ji nepavyko. Gi rugpjūčio 19 d. "Darbininke" pasirodė "Lietuvos Dukros" istoriškas šauksmas: "Moterys, susirūpinkite." Randu, kad yra nemoralu pulinti ką nors ir bijoti pasirašyti savo pavardę, o antra, jei jau taip reikia susirūpinti kaip "Dukra" šaukia, galima tai padaryti ir neužgaunant kitų.

Bet dėl ko "Lietuvos Dukra" pasislėpusi šaukia? Mat prieš kiek laiko Mineapoly įvyko Gen. Moterų Klubų Federacijos metinis suvažiavimas. Apie jį buvo skelbiama iš anksto ir kas norėjo, galėjo juo susirūpinti tuo labiau, kad to klubo Vokietijos sekcijos pirmininkė yra p. Grininė, kuri užimama nei kiek ne žemesnę vietą už mane to organizacijos ir būdama tiek pat "sefė", kiek aš, greičiausiai kaip ir aš nusistūmė kongresui, kaip tai yra priimta, pasveikinimą. Bet jos "Lietuvos Dukra" kažkodėl nepuola. Lygiai kaip niekas nepuola, pav., 18 metų U. Karvelytės, kuri mergaičių katalikių kongrese Romoje atstovavo Liet. kat. mergaites. Ta proga apie p. Karvelytę buvo rašyta spauldoje ir buvo dedamos jos nuotraukos, bet niekas nesakė, kad tai "propagandinės žinutės", ir niekas neklusė, "iš kur ji gavo teisę ir drąsą taip pasivadinti."

Kiekvienas viešas pozityvus lietuvių pasirodymas ir veikla yra mums naudingi, ir normalūs žmonės turėtų būti malonūs. Ir atvirkščiai, mes gailimės, kai kokiame nors kongrese pasigendami lietuvių balso. "Lietuvos Dukra" į p. Dirkinės dalvavimą minėto moterų klubo kongrese reagavo labai piktai, nežūrint į tai, kad jau ne entuziastinga, patriotiniai nusiteikusi p. Dirkinė ne tik nieko blogo tenai nepadarė, bet atliko naudingą darbą, papasakodama amerikietėms apie Lietuvą ir jos kančias. Be to ALTA, kuris buvo paskyręs jai tam reikalui pinigų, žinojo, kad daro. Kodėl "Liet. Dukra" nori pasirodyti protingesnė už ALTA

Žymi puolimų dalis atiteko man. Bet galu nuraminai "Liet. Dukrą", kad niekas manęs neskyrė "lietuviškos moterų šefu Europoje". Ta vieta vakuoja, ir "Dukra", gali ją užimti. Tad šaukti desperatiškai: "Tai va, ką mes, Lietuvos moterys gavome," netenka, nes nieko moterys negavo. Viešintelis mano nusikaltimas yra tas, kad savo sveikinime kongresui paminėjau apie Lietuvos vaikus, kurie išvežti į Sibirą

MOTERYS ČEKŲ KARIUOMENĖJ

J. A. SERTAUTAITE

Čekoslovakijos naujosios kariuomenės kūrimasis pasižymi vis didėjančiu moterų karių skaičium. Nėgana to, Rusijos pavyzdžiu, satelitų kraštuose moterys skiriamos tiesiai į kovojančius dalinius. Paskutiniu laiku Čekoslovakijos kariuomenė pradėjo vartoti smarkią propagandą. Moterų komunistų laikraštis "KVETEN" savo propagandos straipsnyje šaukia krašto moteris stoti į tautinės demokratijos karių eiles drauge su vyrais ginti socialistinę tėvynę. Laikraštis turėjo pripažinti, kad iki šiol moterškosios giminės kariai tautos buvo sutinkami su ironiška šypsena. Tautoje vis dar viešpatuojanti nuomonė, kad moterims netinka laikyti ginklas rankose. Straipsnio autorė, piliētė Petrova, viena iš Čekoslovakijos moterų komunistų sąjungos vadžių, griežtai prieštarauja šiai nuomonei, šiais žodžiais:

"Praeitį parodė, kad ir mes, moterys, reikalui esant, sugebame gerai vartoti ginklus ir jokių atžvilgiu neatsilikame nuo vyrų. Ir dėl to išdidžiai nesiojame mes, kaip ir vyrai, tuos pačius, raudonus, juodus, rudus ir mėlynus antpečius." Piliētė Petrova baigia šiais žodžiais:

"Mergaitės, parodė, kad ir mes, moterys, reikalui esant, sugebame gerai vartoti ginklus ir jokių atžvilgiu neatsilikame nuo vyrų. Ir dėl to išdidžiai nesiojame mes, kaip ir vyrai, tuos pačius, raudonus, juodus, rudus ir mėlynus antpečius."

Darbai ir gyvenimas

Mergaičių studijų savaitė

Altenburge, vokiečių katalikų jaunimo centre, įvykusioje tarptautinėje katalikių mergaičių studijų savaitėje dalyvavo Vokietijos, Šveicarijos, JAV, Olandijos bei Liuksemburgo atstovės. Lietuvaitės atstovavo stud. U. Karvelytė.

Bendra studijų tema buvo — mergaitė šių dienų literatūroje, poezijoje, filme ir spauldoje. Kartu buvo ir sportiniai žaidimai.

Pradžioje kiekvienos tautos atstovė parodė savo jaunimo spaudą, kiekviena apibūdino, kokie leidiniai skiriami jaunimui. U. Karvelytė parodė "Atėities" keletą numerių, kuriuos visos dalyvės susidomėjusios vartė ir žiūrėjo, girdamos formą bei sutvarkymą ir kartu apgailestavo, kad negali suprasti turinio. Be to, U. Karvelytė dar papasakojo apie "Šv. Kazimiero A. Aidus". "Vytį" ir kituose laikraščiuose moterims bei mergaitėms taikomus skyrius. Laikraščių temomis buvo prarastos diskusijos, ir vokiečių, dviejų jaunimo laikraščių redaktorė, skaitė net paskaitą.

Viena diena buvo paskirta klausimams — "Mergaitė knygoje ir knygos mergaitėms". Po trumpos paskaitos vėl teko kiekvienam kraštui pasisakyti apie savo knygas. U. Karvelytė kalbėjo apie šatrijos Ragados — Pečkauskaitės "Senam dvare" ir "Mergaitės keliu." Tarp mergaitėms skaitytinų knygų buvo paminėta: Pearl Buck, Selma Lagerloef, Hendel - Mezetti, Sigrid Undset, Ruth Schumann, Gertrud von Le Fort ir kairurios Upton Sinclair knygos.

Viena diena buvo skirta filmui. Kalbėjo vienas iš Katalikių Filimų Centralės darbuotojų, nušviesdamas, kad be moterų ir mergaičių nėra filmų. Juose dažniausiai iškeliamos neigiamos, laisvos meilės modelės, kurios mums pavydėjo net didesnių valstybių moterys. Per tą radio transliaciją buvo kalbama į kaimo moteris, buvo duodami patariniai

Buvo nagrinėjama ir "Mergaitė šių dienų poezijoje", pa-

"Ir tos moterys laisvu noru palieka dirbtuves, raštines ir mokyklas, kad galėtų stoti į kariuomenę ir savo lengvus baltelius pakeisti sunkiais auliniais. Jos įstoja į kariuomenę, nes kariuomenė jų reikalinga. Tas pašaukimo jausmas padeda joms gerai atlikti savo politines ir kariuomenės pareigas. Jos turi tą pačią dienotvarkę, kaip ir jų kolegų vyrai, tuos pačius bandymus, tą pačią griežtą mokyklą; ir rezultatai puikūs, ypatingai šaudymo. Mūsų moterys-kariai lieka kuklios, disciplinuotos ir uniformoms neapsuka joms galvos. Todėl, mergaitės ir moterys čekoslovakės, stokit į kariuomenę, mūsų socialistinės tėvynės gynėjos."

Satelitų kraštuose moterys skiriamos dirbti kasyklose ir prie sunkiųjų statybos darbų. Čekoslovakija pirmoji, pasidavusi Rusijos įtakai, siūlo moterims stoti į kariuomenės kautynių dalinius. Spaudos propaganda tai iškelia ir ragina. Tačiau pats stojimas nėra taip laisvo noro. Užsiregistravusių į kariuomenę yra taip pat maž. Dažniausiai į kariuomenę pastumia maisto, kuro, drabužių trūkumai. Nerasdamos kitos išeities, jaunuolės čekoslovakės griebiasi ir šito "amato."

I sunkiuosius darbus

Pragoje, Čekoslovakijoje, vienos didžiulės lignoninės sėserys vienuolės, kurios čia ėjo gailėtingų sėserų pareigas, buvo policijos sumintos ir išvežtos sunkiems darbams į Trutnov Reisenberg apylinkę. Šis komunistinės policijos veiksmas Pragos gyventojus labai sujaudino, nes daugelis buvo patyrę jų pasiaukojusių slaugių kilnų patarnavimą.

Vienuolių viršininkų suvažiavimas

Romoje įvyko tarptautinis moterų vienuolių viršininkų suvažiavimas. Šie moterų vienuolynai visame pasaulyje veikia daugelį mokyklų ir įvairiausių rūšių labdaros įstaigų. Suvažiavimo tikslas buvo suaktyvinti ir suderinti įvairių vienuolių veiklą. Kartu buvo svarstytos įvairios auklėjimo problemos. Kongresas nutarė Romoje steigti specialų institutą universitetinės apimties teologiniam pasirengimui, iš viršininkų sudaryti specialų komitetą, kuris bus tarpininkas tarp Bažnytinės hierarchijos ir įvairių vienuolių viršininkų. Kongrese dalyvavo 800 dalyvių, kurios atstovavo tiek pat moterų vienuolių.

Aktyvėja turkų moterys

Turkų moterų sąjunga nutarė įvairiuose Turkijos miestuose įsteigti žalias laisvų dėžučių, į kurias galėtų kiekvienas įmesti savo skundus ir įvairius visuomeninio gyvenimo pagerinimo projektus. Moterų sąjunga nori išvesti į aktyvų gyvenimą Turkijos moteris, kurios dar ir dabar laikosi pasyviai. Paskutiniu laiku vis dažniau atsiklaima, kai moderniai apsirengusios turkų moteris yra konservatyviųjų turkų išplis-tama.

JAPONIŲ TRADICIJOS

Japonijai pasirašius taikos sutartį ir išsitraukus iš Japonijos amerikiečių administracinius įstaigoms, užsidiarius įvairiems jų klubams ir pramogų įstaigoms, daug jose dirbusių japonų mergaičių liko be darbo. Ir niekas dabar nenori jų priimti į darbą. Tačiau pastebėtina, jog ne todėl, kad jos dirbo okupantams ir su jais bendravo. Priežastis kita — kad jos užmiršusios japonės pareigas bei pasisavinusios svetimą ir japoni neišleistą laikyseną.

Japonijoje, kaip ir kitur pasaulyje, moterų skaičius yra didesnis už vyrų. Ypatingai dabartiniu metu, nes karas ir didelis skaičius belaisvių, dingęs Rusijoje, santykių dar labiau pablogino. Tačiau japonai per daug dėl to nesirūpina, nes jiems "moteris lieka moterimi", ne per didžiausios reikšmės daiktas. Dažnai japonų laikraščiuose galima rasti šitokia žinutė: — "Vakar Yokohamoje policija sučiupo gaują, kuri vertėsi mergaičių prekyba. Paaiškėjo, kad 209 mergaitės buvo supirktos Yamanashi provincijoje ir parduotos Kanagawoj, kur jos buvo paskirtos ryžių rinkti. Penkios jų jau buvo mirusios ir konstatuota, kad visos buvo apdraustos. Mirties priežastimi buvo blogos darbo sąlygos, kad pirkliai galėtų pasinaudoti apdraustos kapitalu." Byla aprašoma labai paprastai, ir visos nusikaltimo sijos tenka draudimo kompanijos apgavimui. Nusikaltimo dėl mergaičių mirties nėra.

Japonų šeimoje mergaitės gimimas neatneša jokio ypatingo džiaugsmo, ji visuomet mažiau bus žiūrima motinos ir tėvo negu jos broliai. Moteris turi akiai paklusti pirmiausia savo tėvui ir broliams, o paskui tik savo vyrui. Niekad nesisės su jais prie stalo, bet klūpės šalia jų ir jiems patarnaus. Nekalbės, nebent užklausta ir, prieš tardama žodį visada palenks galvą. Vardais vadins tik motiną, seserį arba dukterį, o kitus šeimos vyriškus — "Gerbiama-

sis". Tėvams ir broliams bus visad ištikimiausios tarnaitės. Pradedant kavos padavimu ir baigiant sau vyro susiradimu, atsiklaus jų nuomonės.

Viešojoje vietoje visur moteris užleis pirmenybę vyrams. Jei nebus vietos visiems traukinyje ar tramvajuje sėdėti, tai moteris pastovės. Motinų, žmonių ir seserų pareiga gatvėje nešti našulius ir vyriškį seks iš paskos bent metro atstumu. Jei kas eina greta, kiekvienas supras, kad čia negali būti kalbos apie gerbiamą žmoną nei gerą dukterį.

Tradicinė japonės moters vieta yra namų židyns. Jei tik vienais ar kitais sumetimais japonė pasitraukia iš tos aplinkumos, automatiškai laikoma atkritusia nuo "gerųjų" moterų. Dėl to Japonijoje labai mažas skaičius laisvos profesijos moterų. Net ir artistės neturi padorių japonų akyse au-roreolės. Vienintelė meno sritis moteriai labiau palanki laikoma literatūra, nes neatitraukia per daug nuo namų.

Ištekant visa moters praeitis, kokia ji būtų buvusi, yra palaidota. Niekas neklausia, kas buvo tavo garbingoji žmona, ką dirbo ir panašiai, kaip niekas neklausia, iš kur gavai stalą arba kitą kokį baldą. Bet visa nelaimė, anot rimtų japonų vyrų, kad niekas nenori vesti tų apgedusių japonų mergaičių, kurios bendravo su svetimšaliais ir pasisavino jų papročius. Ir kaip gyventi su tokiu, kuri nemoka padoriai paduoti arbatos, geria Coca-Cola, kramto gumą, kalba neklausios, reiskia savo pažiūras, žūri į akis be jokio drovumo, sėdi traukinyje, kai tuo tarpu šalia vyriškis turi stovėti.

Japonai ir toliau pasilieka prie savo senos tradicijos, kad moterys būtų tylios, paklusnios, laikytųsi japonų įprastų elgesio taisyklių, nors vyrai ir šūkaudami joms įsakinėja. Tik tokios moterys Japonijoje laikomos tinkamomis šeiminkėmis ir žmonomis.

F. B.

Lietuviai misionierius tarp indėnų

AR MILIONIERIUI PER VELU?

10.

I darnią harmoniją

Atvykus vyskupui, pasitikome jį lietuviškai, o gal indėniškai papročiu — su gražiais išsiriškavusiais raiteliais. Vaizdas buvo imponuojantis.

Niekas iki šiol savo akim nebuvo matęs nei vartų, nei visų ceremonijų. Buvo tik girdėję. Visi norėjo pamatyti vyskupo priėmimą.

Tiesa, dar 4 val. ryto turėjau nutraukti darbą ir ieškoti patalpos, kur galėtų pailsėti anksti atję raiteliai.

Liečiau jiems būti punktuai. Kai 8 val. prie vartų. Indėnai lieka indėnais: vyskupas jau viename miesto gale, o jie ramiai ganosi kitam gale. Lai-mei — sugaišo tik pusvalandį.

Vyskupui buvo tikrai staigmena pamatyti gražiai išsiriškiavusius indėnus vyrus ant žirgų su savo imponuojančiais drabužiais, erelio plunksnomis. Dar labiau nustėjo, pamatęs naują bažnytelę.

60 porų mergaičių, nors ir juodais iš prigimties veidais, baltai pasipuošusios barstė gėlės. Pamaldos buvo įspūdingos. Dalyvavo ne tik protestantų pastoriai, bet ir masonų atstovai. Čia suklestėjo tikra Evangelijos dvasia, ir suspindėjo visame grožyje Amerikos demokratija. Visi jie buvo lygūs Galybių Viešpaties ir vyskupo akivaizdoje.

Po apsilankymo radome paties Ekscelencijos parašytą vedamąjį vyskupijos laikraštį, kuris skaitomas visoje vyskupijoje. Pasklido garas plačiai apie tą nežinomą vietelę tartum apie kokią stebuklingą baziliką. Los Angeles radijas irgi plačiai išgarsino ir įvertino naujo darbo vaisius. Vietos metraštinis, dedas metų būvyje žymiausių įvykių, pirmoje eilėje paminėjo Misijos bažnyčios atsiradimą, pabrėždamas — tikėjimas pastatė bažnyčią — ir įdėjo jos nuotrauką.

Argi milijonieriai per velu

Apylinkės turtuoliai, pamatę naują bažnytelę, susigėdo ir prisipažino, kad jie manė baraką esantį netinkamą statybai. Jų kelios šeimos buvo numatę paaukoti po pusantro tūkstančio dolerių naujos bažnytelės statybai, nes girdėję mano pasiūlymą čia pastatyti gražią bažnytelę, kuri puoštų miestą ir būtų indėnų pasididžiavimas. Ji turėjo apjungti visas gentis ir liudyti prisirišimą prie katalikybės. Kol jie susiprato duoti pinigų, pamatė įvykusį stebuklą, nes netikėjo, kad tokiu spartumu gali žmogus dirbti ir iš nieko sukurti paskolą. Aš jiems tik pasakiau — niekada nevēlu parodyti savo dosnumą, nes dar buvo daug darbo, ne visi mūsų planai dar buvo įgyvendinti.

Vyskupo vizito metu mano indėnai atgijo. Jų vadai, atsidėkodami man už triušą jų naudai ir garbei, pakėlė mane į lapės genties vadus, surūkėm taikos pypkę. Tai yra ceremonijos, kilusios iš kažkokio kulto ir dvelkia pietizmu, ne vien teatrališku.

Atvyko iš Los Angeles indėnų garsenybė prof. Strong-hearth, daugelio kilčių atstovas, indėnų papročio žinovas, Hollywoodo artistų patarėjas indėnų reikalais ir tų dalykų dėstytojas universitete.

Jam vieta per pamaldas buvo rezervuota šalia vyskupo. Ir gražiai jis atrodė su savo iškilnių drabužių su plunksnomis viršum galvos. Iš kitos pusės sėdėjo lietuvių konsulas dr. Belskis. Dvi tautos — lietuvių ir indėnų — padavė rankas, tartum pasidėdamas.

kovoti už laisvę ir lygybę, už šventus idealus, kurie galiūnūnūdien yra sutrypti. Iškilnėse dalyvavo ir nemažas būrys lietuvių iš Los Angeles.

Palm Springs legenda

Nuo tos iškilnių dienos maža ir kukli bažnytelė pasidarė vietos legenda. Įvairių tikėjimų, rasų ir luomų žmonės ją lankė ir mėjo. Nėra joje nei žymių dailininkų paveikslų, nei aukso, nei deimantų, bet joje yra tik raudona gyva liepsnelė ties altoriumi.

Viena automobilių fabrikančio žmona, baptistė, atėjo į bažnytelę per Kalėdas ir taip susižavėjo jaukumu ir aplinkuma, kad neišlaikė jos nervai. Garšiai ji prapliupo ir prašė nuraminama, paguodžiama. Ji čia jautėsi radusi Kristų. Panašių scenų dažnai pasitaikė.

Visa, ką mes padarėm, buvo per ilgą nemigos naktį pergalvoti, o paskui savo darbu ir prakaitu įvykdyti.

Pasirenkam vardą

Meksikietis be Guadalupe Dievo Motinos vardo neitų bažnyčion. Todėl su jais reikia skaitytis. Indėnams yra mielas ir sava jų jūjų apaštalo Florijono Hahn vardas. Jie norėtų šio globėjo vardu pavadinti bažnytelę. Iš šalies buvo jaučiamas kurstymas: čia indėnų žemė, jų papročiai ir darbai, tad jie ir turėtų nulemti, duodant bažnyčiai vardą.

Kas. R. KLUMBIŠ

Pati Apvaizda atėjo pagalbon siems klausimams išspręsti. Žemės drebėjimas įvyko naktį į Mariją metų, pastatą nugriovė Fatimos Dievo Motinos šventėje, vyskupo vizitacija irgi įvyko jos dieną — šeštadienį. Visi faktai kalba už Marijos vardą.

Besirungiant meksikiečiams ir indėnams, teisingiausia atrodė, kad tik Guadalupe Dievo Motina juos sutaukins ir užtars.

Iš istorijos žinome, kad JAV vakarinės dalys dar neseniai priklausė Meksikai, o dar seniau — Ispanijai. Arizonos, Teksaso, Kalifornijos užkariavimas dar nespėjo išlyginti rasų skirtumo nei panaikinti jų giminytės. Šiapus likęs indėnas save laiko indėnu, o anapus — meksikiečiu.

Misionierių darbui per šimtmečius nevaisingam, įvyko stebuklingas Marijos pasirodymas Guadalupeje — Meksikos mieste. Tai pirmas ir vienintelis atvejis Amerikoje oficialiai pripažintas stebuklas. Tada 9-000.000 indėnų atsivertė katalikybėn. Popiežius, išstudijavęs stebuklą, sušuko: — Non fecit tali omni nationi, — jokiai tautai Dievas neatėjo pagalbon, kad pati Marija apreikštų, ką jie turi daryti.

Ko nepadarė misionieriai, tai įveikė Marija. 10 milijonų indėnų Meksikoje perėjo į katalikų tikėjimą kelerių metų būvyje.

Tie žodžiai įrašyti viršum didžiosios bazilikos durų ir įtraukti į jos mišių Postkomunijos maldą.

Šis Marijos pasirodymas įvyko anuomet dar ispanų valdomoje Meksikoje. Marija pasirodė Joanito Diego — grynakraujui indėnui. Tad mano manymu, joks kitas vardas geriau nesujungs tas dvi didžiasias mano parapijos grupes, kurios yra tarp savęs pusbroliai.

Indėnai tačiau nerimoi. Juos kažkas kurstė. Jau bažnyčion įnešti suolai ir vargonai, jau laikomos pamaldos, o jie vis kažką kuzdą, kad jų teisės pamintos, kad meksikiečiai paėmė viršų.

Reikia nutildyti nepasitikėjimą. Išsiuntinėju pakvietimus, prašau susirinkti gal į paskutines pamaldas ir į pasimatymą su Padre. Tada prabėlau:

— Mano indėnai bei meksikiečiai ir visi dalyviai. Jūsų Padre savo rankomis pastatė tai, kuo jūs didžiuojatės. Negalima nei palyginti, kas buvo ir kas dabar yra. Padre dirbo bet kokį darbą ir nelaukė, kad kas jam padėtų. Tėvo Hahn atminimą branginate. Tikrai jis vertas būti šalia Jūsų jūjų. Jis visų priimtas ir nebus keičiamas. Jei jums nepatiks, man nelieka nieko kito, kaip tik iš čia iškelti. Tačiau ir tada bažnyčios vardas liks nepakeistas.

Gailiai pravirko ir dūsavo visi. Jie pritarė man. Aš pasiilkau jų tarpe ir džiaugiausi, dėkodamas Dievui, kad mano ligšioliniai vargai ir nusivylimai baigėsi.

(bus daugiau)

ATVIRAS LAIŠKAS "LIETUVOS DUKRAI"

(Ateklta iš 4 psl.)

Jaunoms motinoms ir šeiminiškėms, buvo duodamos valandėlės skirtos vaikams. Kaip Tarp Moterų Tarybos narys Liet. Mot. Taryba dalyvavo kongresuose, jos narės platindavo tarp svetimųjų literatūrą apie Lietuvą, skaitydavo referatus apie Lietuvos moterų gyvenimą, užmegzdavo ryšius su kitų kraštų moterimis. Nemanau, kad bent viena svetimtautė turėtų progos pasakyti, kad lietuvių veikimas paliko juodą dėmę. Tokį užgavimą padaryti apsiėmė tik "Lietuvos (!) dukrai".

Tuoju po sovietų įsiveržimo į mūsų kraštą, aš būdama Italijoje, turėjau progos, kaip buvusi Liet. Mot. Tarybos pirmininkė, įteikti Šventajam Tėvui ilgą išsamią raštą apie mūsų veiklą ir ištikusias mūsų kraštą nelaimę. 1947 m. Filadelfijoje įvyko pirmas pokalbis Tarp Mot. Tarybos kongresas. Lietuvaitės negalėjo jame dalyvauti. Aš vėl nusiunčiau raštą, kuriam sveikindama kongresą, aprašiau mūsų krašto katastrofą. Tada dar mažai kas driso garšiai kalbėti apie bolševikus. Mano raštas buvo viešai kongreso perskaitytas ir "N. Y. Times" paskelbtas, o Tarp Mot. Tarybos pirmininkė p. Boel atsuntė man raštą, apgailestaudama, kad mūsų kraštas okupuotas ir kad lietuvaitės negalėjo dalyvauti kongrese. Panašų raštą įteikiau 1949 m. Tarp. "Journées Familiales Internationales" kongresui, įvykusiam Romoje. Niekada nemaniau, kad taip veikdama būčiau kokią gėdingą darbą padariusi, juo labiau, kad turėjau praėitų septynerių metų

darbą moterų dirvoje. Nemanau taip pat, kad p. Bačkienė Paryžiuje būtų nusizengusi, dalyvaudama visokiuose kongresuose ir atstovaudama Lietuvos moteris. Aš tegaliu būti jai dėkinga, kad ji neduoda kitiems užmiršti apie Lietuvos moteris, kaip lygiai esu dėkinga Pabaltijos Moterų Sąjungai, kurioje p. B. Novickienė mus lietuvaiteis atstovauja.

Kiekvieną kartą, kai skaitau laikraščiuose, kad Lietuvos moterys kuo nors pasižymėjo, kiekvieną kartą apima mane džiaugsmas, nes mūsų sąlygomis yra taip sunku atkreipti į

save dėmesį. Tamsta, "Lietuvos Dukra" jei slaiptaisi už tokio gražaus slapyvardžio, neturi būti aštri kaip širšė. Jei turi gabumų ir galimybių, dalyvauk kongresuose, rašyk laikraščiuose, skleisk plačiai gerą lietuvių vardą. Tik būk teisinga, lojali ir nepavydėk kitoms, ar jos būtų rezistencijos veikėjos ar šefo žmonos, nes jei ir visos kartu dirbtum ir šauktum apie mūsų nelaimę, dar mūsų nebus per daug, kad galėtum pralaužti abejingumą, susidariusį dėl mūsų tragikos padėties.

Vincenta Lozoraitienė
Roma, 1952.IX.17.

DAMON & DAMON

Visokios rūšies
DRAUDIMAS53 MARKET STREET
IPSWICH, MASS.

P. J. WOODS & CO.

PIRKIMAS-
PARDAVIMAS
IR DRAUDIMAS40 Main St.,
Peabody, Mass.Ipswich Electric
Shop, Inc.Elektros reikmenys,
televizijos aparatai,
elektros įrenginiai
namuose.26 CENTRAL ST.,
IPSWICH, MASS.Ideal Roofing
CompanyVisokios rūšies
plieninė skarda
342 BROAD ST.,
Market g. pabaigoje
LYNN, MASS.
LYnn 3-8090

E. Garfinkle

Casey & Lebor
Package StoreALUS,
VYNAS,
DEGTINĖ161 Washington St.,
Tel. 3-3261
HAVERHILL, MASS.HARRIS
OIL CO.Hammett St.,
IPSWICH, MASS.

Jau galima užsisakyti Aušrelę

Knygų leidykla Patria jau išleido Stepo Zobarsko

"Aušrelės" I dalies naują laidą.

Mokyklų vedėjai, mokytojai ir tėvai prašomi užsisakyti ją šiuo adresu:

PATRIA, P.O.B. 1291, STAMFORD, CONN.

Vadovėlio kaina: \$2.25.

LEIDYKLA PATRIA

MITCHELL & CO. DEPT. STORE

TELEVIZIJOS IR RADJO APARATAI,
ELEKTRINIAI SALDYTUVAI, SKALBIMO MASINOS,
VIRTUVĖS KRAUKLIAI, ELEKTRINIAI DULKIU
SIURBLIAI, PROSAI, KAMBARIO APSILDYMAS,
KROSNELES, FONOGRAFAI IR JŲ JUOSTOS.76 MERRIMACK ST.,
HAVERHILL, MASS.

Ofiso tel. LEXington 2635

Namų tel. FOrrest 8212

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos: 10—12 ir 7—9 p.p. pirmadieniais, ketvirtadieniais
ir šeštadieniais. Kitomis dienomis pagal susitarimą.

Jis buvo šnipo Goldo bendrininkas

Gyveno kitados du laimingi žmonės: vyras, kuris turėjo svarbią politinę tarnybą Amerikoje, jo žmona, kuri jį labai mylėjo. Vyras ir žmona abu buvo komunistai. Atktyvūs. Vyras buvo vienas iš komunistų partijos organizatorių. Žmona iš meilės vyrui idealiai talkino jo partijos darbui.

Atsitiko taip, kad vyras bendradarbiaudamas su rusais ir susitikdamas su jų bendradarbiais, per daug įsižiūrėjo į Sovietų kitas agentes, balerinas, studentes, ir joms išleido net partijai skirtus pinigus. Namuose buvo dėl to didelis skandalas. Jis negalėjo praeiti pro ausis FBI agentui. Jis pasiūlydavo proga. Po ilgo su juo pasikalbėjimo įžeistos moters meilė ir gyvenimo prasmė pasisuko kita linkme, gal kas pasakytų ir savotišką kerštą. Per ją FBI žmogus nuo šiol turėjo siūlą su komunistų partijos centru.

Tai buvo dar prieš karą. Karo metu mirė jos vyras. Tiesioginis žinių šaltinis iš partijos centro jai nutrūko. Nuo tada ji virto nuolatine FBI bendradarbe, žinoma, tik slapyvardžiu "Grandma". Nei jos draugai, nei jos vaikai apie jos darbą nieko nežino. Jie žino, kad ji gavusi po vyro mirties geras draudimo pinigus, iš jų galinti gerai išgyventi ir pakelti, ir kas čia tokio, jeigu ji dingsta kartais ištisoms savaitėms.

Ji laikoma didžiausia specialiste komunizmo reikalams.

Vienas iš sunkių uždavinių, kuriuos jai pavedė, buvo ištirti, ko į Syrakusus važinėja Fuchso (kuris buvo paskiau nuteistas už šnipinėjimą bolševikams) patikėtinis. Po ilgo mėnesių darbo pasisekė nustatyti, kad ten viename fabrike dirba Alfred Dean Slack.

Slackas buvo kuklus žmogus, niekuo jį akis nekrito. Atsidedęs

JAV valstybės organai susėka vis daugiau Sovietų agentų tarp komunistų ir nekomunistų. Agentai moka išgauti į valstybės paslaugas, išnaudodami žmonių naivumą, kartais geradarystę, o kartais dolerių medžiojimą. Kaip žmonės pakliūva į agentų pines, iš kurių jau nebėra išsibėgėjimo ir kaip pagaliau prieina liepto galą, — duodam čia pasakojimą apie kai kuriuos susėktus anjpus ir bendrininkus.

dirbo prie savo namų statybos, kur'a didžiavosi tiek pat kaip savo žmona ir dviem vaikais. Kaimynai atsiliepdavo apie jį simpatingai.

Jis buvo chemikas, turėjo savo vyresnybės pasitikėjimą, pamažu avanavo pirmyn; ilgainiui pakilo iki direktoriaus jau kitame mieste. Turėjo gerą atlyginimą. Gyvendamas naujoje vietoje, palaikė ryšius su buvusiu kolega ir bendradarbiu Briggsu, kuris jam rodes ne tik vyresnysis, bet ir inteligentingesnis už jį. Miela su juo susitikdavo kaip su autoritetu. Briggsas mokėjo pasakoti, kad Amerikos gyvenime nėra teisybės; ją nustelbęs kapitalizmas; Sovietų Sąjunga esanti vienintelė pasauly valstybė, kur dar rimtus bandymus neteisėbei pašalinti. Slackas pradėjo skaityti apie Sovietų Sąjungą ir komunizmą. Netikėtai Ameriką ištiko ekonominė krizė. Daugelis darbininkų atsidūrė gatvėje be darbo. Nors jam nedarbas negrėsė, bet jis čia rado patvirtinimą, jog knygos teisybė rašė apie Ameriką — jog kapitalizmas eina sykiu su krizėmis, ir tik sovietinė sistema esanti vienintelė, kur ūkininkų krizių nėra.

Po aštuonerių tokio santykiavimo metų Briggs staiga persikėlė gyventi arčiau Slacko, ėmė jį lankyti vis dažniau ir teirautis apie naujausius fabriko metodus, klausinėti kai kurių cheminių medžiagų formulų. Slackas nežinojo, kad Briggsui duotas uždavinys šioj

vietoj suorganizuoti partijos skyrių ir dar gal kai ką. Kai Briggs vis atkakliau ir smulkiau teiravosi žinių apie fabriko veiklą, Slackas pagaliau paklausė, kam jam visa tai reikalinga. Briggs atsivėrė. Su visu įsitikinimu ėmė dėstyti, kad Rusija yra jauna valstybė, liaudies respublika. Ji nespėja žygiuoti sykiu su Amerika pramonės srityje. Viso pažangaus pasaulio uždavinys padėti šiam kraštui, kuris daro tokias pastangas darbininkams pagelbėti ir teisybę pagaliau pasaulyje įvesti. Kas tam padės, galės ir pats tuo metu šiek tiek dolerių užsidirbti, kurie būtų priedas prie kasdieninių pajamų. Kadangi Rusija domisi kaip tik tokio fabriko gaminiais, kaip Slacko dirbamoji vieta, tai Slackas būtų tinkamiausias žmogus šiam kilniam didžios žmonių reikmės darbui. Slackas jautėsi darąs pasauliui reikalingas, ar gal kitų jausmų kilo jo širdyje ir jis nespriešino. Tada buvo supažindintas su žmogum, kuris tais reikalais geriausiai išmano, su draugu Georgeu. Naujasis draugas davė eilę klausimų, į kuriuos Slackas sutiko atsakinėti raštiniais pranešimais. Už kiekvieną tokį pranešimą jam atlygindavo po 200 dol.

Slacko sąžinė nebuvo labai jautri šitam reikalui. Juk jis nedavė jokių karinių paslapčių. Tai buvo eilinė fabriko gyvenimo ir gaminių sudėties informacija. O be to gi ir jokio karo nebuvo.

Naujasis ryšininkas George

vieną dieną pranešė, kad senasis prietelis Briggs esąs miręs ir kad jis pats, George, turįs išvykti iš Amerikos. Bet jo vietoj bus draugas Henry. Naujas tai naujas. Naujam draugui Slackas davė šio tokią pat žinias kaip anksčiau. Viskas ėjo gera vaga.

Staiga Pearl Harbour užpuolimas. Vadinasi, prasidėjo karas. Jau dabar kas kita, ir Slackas atsisakė duoti daugiau žinių Henriui. Jo padėtį lengvino (ar gal sunkino) dar ir tai, kad jis buvo perkeltas į kitą vietą, į Tennessee ir jam pavestos labai atsakingos laboratorijos pareigos. Bet Henri neatleido. Susirado jį naujoje vietoje ir reikalavo naujosios sprogstamosios medžiagos formulų. Slackas atsisakė bet ką jam daugiau duoti. Jis buvo pasiryžęs bendradarbiauimą galutinai nutraukti. Henry tada kalbą pakėlė. Ėmė grąsinti pranešias visą reikalą FBI; jai būsią pateikti bendradarbiavimo dokumentai, ir Slackas vis tiek neteisėtisinsias, juo niekas nepatikėsia. Slackas pasijuto sugautas, netekęs laisvės. Mėgino įsivaizduoti, kas su juo bus. Jis be darbo, jeigu jis pats FBI praneštų. Tai geriausiai atveju. Bet vis tiek jis bus įrašytas į juoduosius sąrašus ir jam daugiau pasitikėjimo niekas nerodys. O blogesniu atveju gali tekti ir kalėjime atsidurti, o kur paskui dingsi iš kalėjimo išėjus. Slackas neatsispyrė: reikalaujamas brėžinys ir davė jį Henriui įteikti. Tai buvo 1943.

Kai buvo suimtas Fuchsas, pėdsakai atvedė jį jo bendrininką ir draugą Henry, kuris pasirodė esąs ne kas kitas kaip Harry Gold. Nuo Goldo atėjo siūlas ir į Slacką. Tai įvyko jau 1950 m. Teismas. Iš tolo tegalėjo pamojuoti ranka savo žmonai, kai ji vedė iš teismo į kalėjimo celę — 15 metų.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

BROCKTON, MASS.

St. Catharines, Ont.

Pirmoji Komunija

Šv. Kryžiaus išaukštinimo šventėje, rugsėjo 14 d., lietuvių koplyčioje, iškilmingų pamaldų metu, priėjo pirmos šv. kunijos Almutis Grynas ir jo sesutė Astryda. Šikaitingai susirinkę lietuviai pasidžiaugė gražiomis apeigomis, prisiminę savo laimingą švento džiaugsmo dieną.

Gražios vestuvės

Rugsėjo 20 d., Niagara Falls, Ont., nedidelėje lietuvių kolonijoje, berods, pirmoji lietuviška tremtinių porėlė sumainė žiedus. Justinas Raskauskas iš Fort Erie, Ont., susituokė su Janina Prekiute. Moterys šio sakramentą suteikė T. Petras Baniūnas, OFM.

Stebėtinai sutapimas, jau- noji pasirodė vedybų dieną sa- vo dvidešimtąjį gimtadienį.

Saunus vestuvių banketas į- vyko ten pat miestelyje, gra- žiai papuoštoje salėje.

— Tėvas Barnabas Mika- lauskas, OFM, iš Bridgeville, Pa., atkeltas į St. Catharines vietoj Tėvo A. Prakapo išvyku- sio į Brooklyn, N. Y. J. S.

Washington, D. C.

Lietuviškos dainos per radiją

Antradienį, rugsėjo 16 d. per vietinę radijo stotį pasigirdo lietuviškos melodijos. Tai buvo WRC - NBC Bill Herson'o 1 v. ir 15 min. radijo programa, kuri prasidėjo 12.45 P.M. ir baigėsi 2 val. P.M. į kurią pa- prastai įjinau įvairių tautų melodijos, šalia amerikoniškos muzikos. Nors B. Herson pa- prastai iš anksto nieko neskel- bia apie savo kasdieninę radi- jo programą, bet daugeliui pa- vyko išgirsti keletą lietuviškų liaudies melodijų, kaip tai "Dul Dul Dudelė" — įdainuotą Kip- ro Petrausko; kiek vėliau pasi- girdo Kamilijos Jozevskaitės į- dainuota liaudies daina: "Kad aš našalė", dar vėliau — šaunus duetas "Oi, berneli ventyr", kurį įdainavo Gri- gaitienė ir A. Sodeika. Šios li- tuviškos melodijos buvo maloni staigmena ypač, kad paaiškin- mus davė Mirga Zadeikytė, ir Stasys Zadeikis. Jie taipgi pa- darė pareiškimus apie Lietuvos būklę pirmiau ir dabar, apie Sovietų okupaciją. Šia proga galima paminėti, kad minėti du asmenys ne pirmą kartą čia A- merikoje gavo progos angliškai kalbėdami prisidėti prie Lietu- vos vardo garsinimo. Sąryš su tuo, keletas asmenų, girdėjusių transliacijas, per Lietuvos Pa- siuntinį pareiškė savo kom- plimentus palbanos programos dalyviams. Tarp sveikinimų p- lei Mirgai ir p. Stasiui buvo vienas ir iš valdiškos įstaigos, kuris nuosirdžiai reikė savo pasitenkinimą.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Š-štadieniai 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai; koncertai šokiui ir t.t. Vestuvės, puotos, būdai pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Rėmėjų pikniką prisiminus

Darbo dienos šventėje, Brocktone, Nukryžiuotojo Jė- zaus Seselių vienuolyno sodybo- je, įvyko metinis piknikas. Nors oras buvo kiek miglotas ir pro- tarpiais net paliaudavo, bet svečių privažiavo daug. Pievos apie vienuolyną raibuote rai- bavo nuo pristatytų automobi- lių, o apie vienuolyną ties sta- lais būrėsi žmonių minia, kaip besispačias bičių avilys. Svečių buvo iš visų Naujosios Anglijos kampų ir net iš Pensylvani- jos, New Yorko, Čikagos ir kt. Kunigų buvo 45. Svečiai suva- žiavo savo mašinomis ir eks- kursiniais autobusais. Vienuo- lyno laiptelių siena, nuo kurių kalbėjo pranešėjas ir kalbėtojai, pasipuošė So. Bostono, Bright- ono, Cambridge, Worcesterio, Lawrence, Lowellio, Norwoodo, Haverhillio, Providence, R. L. New Haven, Conn., Waterbury, Conn. ir kitomis ekskursinėmis vėha- vėlėmis.

Šventė prasidėjo šv. mišo- mis, kurias atliko kun. dr. J. Klebauskas, MIC, asistuojant kun. K. Butkevičiui, OFM, ir kun. P. Šakaliui. Pamokslą sa- kė kun. V. Paulauskas. Giedojo Providence šv. Kazimiero par- vaikučių choras, muz. J. Bei- noriaus vedamas. Nors pamal- dos buvo ne koplyčioje, bet ge- na erdvoje vienuolyno salėje, tačiau visi žmonės netilpo ir ne- mažas būrelis spietėsi ties sa- lės durimis. Vėliau vienuolyno koplyčia buvo gausiai lankoma maldininkų ir mirgėjo įvairia- spalvių žvakelių šviesomis.

Neturko lankytojų nei sene- lių namams. Visiems buvo įdo- mu ir malonu pasizūrėti, kaip gražiai ir ramiai praleidžia sa- vo gyvenimo vakarą, rūpestin- goje seselių priežiūroje, mūsų tėvukai ir močiutės, kurie tiek vargo ir prakaitavo iki įsikūrė svetimoje šalyje, užaugo sei- mas ir sukūrė lietuvišką beir- duomenę.

Pikniko metu kalbėjo ir svei- kino sesules, rėmėjas ir visus dalyvius Brocktono majoras C. Gerald Lucey, kun. prel. P. Ju- ras, Julija Jakavonytė ir pik- niko vedėjas Juozas Lola. Spe- cialia telegrama sveikino dide- lis lietuvių bičiulis kongresmo- nas John F. Kennedy.

Įdomu buvo stebėti kaip vei- dia seselių rėmėjai. So. Bosto- no, Brighton, Brocktono, Worcesterio, Lawrence, Nor- woodo, Haverhill rėmėjai ir Cambridge Valčiai turėjo savo stalus su valgiais ir įvairiau- siais dalykais ar parengimais. Štai vienu įrengta provizorinė valgykla. Pagyvenusios, bet gyvos ir energingos moterys čia pat kepa ir parduoda blyn- elius, kugelį, dešras, kavą ir kitokius užkandžius. Prie kito stalo parduodamas obuoli- nis "pažus" ir ledai. Kitur vėl užtikamas kugelis, rauginti a- gurkai, dešrelės ir įvairiausi gėrėmai ar skanumynai.

Naujienybė, tai rankdarbių paroda, kurią įrengė Lawren-

ce rėmėjų skyrius. Rankdar- biai užpildydami net du kambarius. Parodoje šale seno- viškų lietuviškų atvežtinių da- lykų, lovatiesių, staldengių, rankluosčių, juostų ir pan., kurie dabar yra neįkainuoja- mos vertės, daug moterų rank- darbių, ypač mezginių, jau čia, Amerikoje, padarytų. Išsiskiria dail. A. Tamošaitienės darbo kilimas, Mindaugo žmonos krikštas (prel. Jūro nuosavy- bė). Šis Lawrence rėmėjų su- manymas ypač sveikintinas. Ne tik praturtino pikniko pro- gramą, bet išklė labai svarbią lietuvių tautodailės sritį. Šia proga norisi pridurti, kad tiek mūsų menininkams tiek visu- menininkams ir specialistams reikėtų pagelbėti stileriams pa- siųginti tautinio stiliaus pieši- nių ir rankdarbių, kurių nepa- prastai atlieka, o šeimoje, ypač vaikų auklėjimui, turi didelės reikšmės.

Turtingai buvo apkrauti ir seselių stalai jų pačių ir sene- lių pagamintais rankdarbiais, lėlėmis, gėlėmis, atvirutėmis. Bet ypač didelį pasisekimą tu- rėjo seselių valgiai. Ties val- gykla stovėjo ilga eilė norin- čiųjų pietauti, o rūgštus pienas bemaž išnyko ir nepatenki- no visų norinčių paragauti to lietuvių pamėgto valgio.

Pikniko dalyvius maloniai pradžiugino Providence vaikų- čių choras lietuviškų dainų koncertu. Kas nuostabu, kad dauguma choristų, kaip paaiš- kino jų chorvedis J. Beinorius, siūnai arba visai nekalba li- tuviškai (du iš jų net airiai), bet dainuoja su išjautimu ir švariai taria.

Labai pajauirino pikniko pro- gramą dūdų orkestras, kurs gražiai atlikto mis klasišmis arijomis ne vieną tremtinių pernešę mintimis ir jausmais į Lietuvą į Kauno operos rū- mus.

Į vakarą, stalams aptustė- jus, svečiai pradėjo skirstytis atgal į savo namučius su savi- mi išsiveždami malonius pris- iminimus. Tik salėje iki 8 va- landos gražiai linksminosi jau- nimas, stygų orkestrui links- mai grojant.

— O. Petravičiūtė, buvusi Klaipėdos Valstybės teatro ak- torė, rugsėjo 27-28 d.d. Inter- national House salėje pirmą kartą pasirodė ūkininkės Sa- kalienės - motinos vaidmenį.

— M. ir V. Zukauskų sūnų rugsėjo 17 d. kan. V. Zaka- rauskas pakrikštijo Antano, Vi- talio ir Petro vardais. Krikšto tėvais buvo A. Brinka ir Gr. Steikūnaitė.

LIETUVŲ
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45
5:30
STOVS
WEVD
JACK-J-STUKAS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL. WAVERLY
6 3325

CHICAGOJ IR APYLINKSE

— Kun. Vyt. Mikolaitis pas- kirtas į Columbkille parapiją pastoraciniam darbui. Keleta metų kun. V. Mikolaitis dirbo pastoracinį darbą šv. M. Ma- rijos Nekalto Prasidėjimo pa- rapijoj Brighton Park ir kartu buvo Quigley Preparatory se- minarijoj mokytoju. Jam atsis- veikimo vakarienę suruošė šv. Teresės draugija Brighton Park parapijos salėje sekma- dienį, rugsėjo 21 d.

— Buhalterijos kursai, kaip ir pereitais metais, organizuo- jami prie šv. Jurgio parapijos mokyklos. Organizuoja Liet. Bendruomenės Centro Valdy- ba. Pamokos bus šeštadieniais. Dėstys lektorius Z. Petreikis. Kursai tęsis 6-7 mėnesius. Už- sirašyti gali kiekvienas turis gimnazijos kurso išsilavinimą. Tuo reikalu rugsėjo 27 d. Lie-

tuvių Auditorijoj buvo pasitari- mas.

— Lankėsi pas kardinolą. Šv. Kazimiero seserys: motina Teofilė ir Marijos Aukštosios mokyklos direktorė sesuo M. Anastazija lankėsi pas kard. Strich, kuris sutiko balandžio 26 d. pašventinti naujuosius mokyklos rūmus.

Manchester, N. H.

Rudens nuotaiikos

Šioje mažoje lietuvių koloni- joje pastaruoju metu organiza- cinis veikimas yra gerokai ap- miręs. Senieji ateiviai pamažu traukiasi į tylaus namų židinio gyvenimą. Daugelio metų sun- kus darbas ir artėjanti senatvė ne vienam pakirto sveikatą, o negailestinga mirtis pareitino senųjų eiles.

Naujųjų pabėgėlių čia užkly- do vos kelios šeimos. Iš jų inž. M. Balys su šeima rugpjūčio mėn. vidury išvyko į Grand Rapids, Mich.

— New Hampshire gamta jau pradeda puošti rudens spalvomis. Ekskursantų skai- čius didėja, reikia manyti, kad ir lietuviai iš didžiųjų miestų— New Yorko, Bostono ir kitų didesniųjų rytinės Amerikos lietuvių kolonijų pasuks pasi- žvalgyti į gražiausią "indėnų vasaros" spalvotąjį New Hampshire statą. Koresp.

Help Wanted

FACTORY WORKERS

How would you like a job that

IS STEADY
HAS SECURITY
NEVER HAS HAD A STRIKE
WILL PAY MORE
IF YOU PRODUCE MORE
(Piece work)

Has opportunity for promotion.
Then come in and see us for

ASSEMBLERS-CONVEYOR
INSPECTORS
PULL UP—TRUERS
POLISHERS-BUFFERS
WELDERS—ARC OR GAS
MACHINE OPERATORS
HAND TRUCKERS

Apply at

6501 W. Grand Ave.
(NEAR FULLERTON)

WILL TRAIN LABORATORY ASSISTANTS

YOUNG SINGLE MEN OVER 18
ROTATING SHIFT PLENTY OVERTIME
GOOD SALARY
OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT
PAID HOLIDAYS — PAID VACATIONS
EMPLOYEE BENEFITS

STANDARD BRANDS, Inc.
2133 W. PERSHING ROAD

OUTSTANDING OPPORTUNITY

FOR

SHIPPING CLERKS

EXCELLENT WORKING CONDITIONS

This Firm Offers Excellent
Opportunity for Advancement
MANY EMPLOYEE BENEFITS
PAID VACATIONS AFTER 6 MONTHS
PAID HOLIDAYS—BLUE CROSS HOSPITALIZATION
5 DAY — 40 HOUR WEEK

For Appointment Phone Mr. CODY
WABASH 2-1767

MEDICAL MAILING SERVICE
426 So. Clinton Street

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

ASSISTANT

To assist Credit Manager
Knowledge of typing. 5 day week.
Good starting salary. Pleasant working
conditions

WHOLESALE LIQUOR CO.

Phone Mr. PLATT
Mohawk 4-4700

BOOKKEEPER

Beginner for Accounts
Payable and Miscellaneous
Duties — Permanent
Good Working Conditions

J. A. DUBOW

Sporting Goods Corp.
1901—15 Milwaukee Ave.

ELEVATOR OPERATORS PORTERS

Permanent Positions
Will train if necessary
5½ Day Week
Age 40 to 55 years
Must speak English

MOUNT SINAI HOSPITAL
270 West 15 Place

Business Oppor- tunities

FOR SALE — GROCERY-BUTCHER
STORE alone or with two story brick
building. Apartment available in back
of store. Hot water heat. Everything
in best condition. Tel. ARmitage
6-0347.

STENO-TYPIST

By a Firm of
ENGINEERING CONSULTANTS

Congenial and Excellent
Working Conditions
Small office

We require that you have at least
4 yrs. experience.

Want you write and give us a
resume of your experience and
salary requirements

HARZA ENGINEERING
COMPANY
400 W. Madison St.

MEN WANTED FOR PACKING LIGHT WORK

Experience not necessary
40 Hour Week

KEMP AUTO SUPPLIES
2433 Indiana Ave.
Chicago, Ill.

ELEVATOR OPERATORS MAIDS

Permanent Positions
Will train if necessary
5½ Day Week
Age 25 to 50 years
Must speak English

MOUNT SINAI HOSPITAL
2750 West 15 Place

FILE CLERK. Light Typing. Good
Salary. Pleasant air conditioned of-
fice, 37½ hour week, many employee
benefits. Free hospitalization. See—J.
M. BLATTNER.

J. W. ALLEN & CO.
110 N. Peoria — Monroe 6-1440

RYERSON STEEL H-E-L-P

TO WORK IN STEEL WAREHOUSE

TOP WAGES
FULL BENEFITS
STEADY WORK
(110 YEARS IN BUSINESS)

J. T. RYERSON & SON, INC.
2602 WEST 16TH ST.

SAVE!

and be
Sure of it

Dreaming of a Modern home but wondering
how to get enough for the down payment?
Try the Savings Account way, a little saved
regularly at Citizen's Federal will soon grow
into a surprising amount in a relatively
short time. TRY IT AND SEE FOR YOUR-
SELF

CITIZEN'S FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1840 HALSTED ST.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000

The oldest Savings & Loan Association
in Chicago Heights, Ill.

SPORTAS

JAUNIEJI MŪSŲ SPORTININKAI
VOKIETIJOJE

1952. IX. 17. Hamburge lankėsi Vasario 16-tos Ginnazijos berniukai sportininkai, kurie čia gražiai sužaidė ir pelnytai laimėjo stalo teniso rungtynes (7:3) prieš vokiečių gimnaziją (Wissenschaftliche Oberschule fuer Jungen in Elmshuettel). Lietuvius atstovavo Kazirskis, Kempka ir Brakauskas.

Brakauskas, jausdamas priešingai puolime stipresni ir tikslūs, perėjo į defenzivą ir taip laimėjo vienas rungtynes, kurios padėjo mūsų vyrams nugalėti baimę prieš labai žaidime šaltus ir kirtimuose tikrus vokiečius.

Kazirskis, pradžioje gražiai besigynęs, vėliau išvystė puolimą ir taip bemaž sausiai sutvarkė savo stalo draugus.

Kempka čia pasireiškė kaip labai gražaus stiliaus garbingas kovotojas, kurio smarkiausi smūgiai nepajėgė išvesti iš pusiausvyros. Jis laimėjo gana daug setų net sausiai.

Mūsų dvejetas Kazirskis-Kempka neparodė gražių derinių, ir tuo būdu atnešė mūsų gimnazijai trečią minas.

Bendrai imant, pačios rungtynės buvo labai įtemptos ir įdomios ne tik mūsų patiemis, bet ir vokiečiams, kurie visą laiką visur pasijūmėjo nepaprastu taiklumu.

Visur mūsų simpatijas laimėjo vokiečių gimnazijos direktorius Dr. Minners ir gimnazijos mokytojas bei įvairių pareigūnų organizatoriai.

Draugiškumo vardan mūsų sportininkų globėjas p. O. Gešventas i-telkė vokiečių gimnazijos direktoriui tautiniais motyvais išsusta jaus-tą.

Krepšinis

Ta pačią dieną vakare E. T. V. sporto salėje mūsų krepšininkai: Brakauskas, Kazirskis, Kempka, Venclovas, Bireta, Polkis ir Reišys žaidė draugiškas rungtynes prieš Hamburgo ir šiaurės Vokietijos meistrinę E.T.V. (Emsbuetter Turn Verein). Rungtynės buvo gana kietos. Pradžioje mūsų net gerokai neskningos. Vėliau žaidimas vyko preciziškiau, dengiant priešininką ir atsargiau metant. Todėl rezultatas buvo išlygintas. Buvo stengtasi pasiūlyti višų ir taip išsilaikyti iki rungtynių pabaigos. Tas mūsų vyrams šį kartą pavyko.

Rungtynės baigėsi 29:28 mūsų naudai. Teisėjavo iš mūsų pusės stud. Aukštikalnis.

Vokietukai talkoje turėjo pora amerikiečių, kurie savo dideliu ūgiu ir gana tiksliais metimais padidino

ju krepšių skaitliu. Rungtynės buvo įdomios tuo, kad fizikai silpnesni mūsų sportininkai turėjo didelę spartą, daug gražių derinių, gerą nuotaką ir daug taktik. Pasigendami tolimesnių metų.

Sportininkus kurtai priėmė Hamburgo lietuviai, gyvena Hamburg Altona, Wohnlager, Daimler Strasse

SPORTAS PASAULY

— Brooklyn Dodgers laimėjo Nacionalinę ligą pirmenybės. Sekandien savaitę jie susitikus su American League meistrui dėl pasaulio meistrų varžovų.

— Žinomas dailaus čiuožimo meistras Dick Button neseniai pasirašė sutartį ir tuo perėjo į profesionalus. Šis gabus jaunuolis yra laimėjęs 2 aukso medalius olimpinėse žaidimuose ir 5 kartus iš eilės laimėjo dailaus čiuožimo vyrų grupės pasaulines pirmenybes.

— Kiekvienų metų futbolio sezono gale iš Vokietijos į JAV atvyksta viena iš žymesnių futbolio komandų šį kartą planuojama atsigabenti Vokietijos futbolio rinktinę. Tai būtų nepaprastai malonus įvykis.

— Žymų dešimtkovės sportininkas Bob Mathias norėdami pagerbti jį gyvenamojo miestelio gyventojai pareiškė pagėdavimą dabartinį Tular vardą pakeisti į Mathiasville. Ši pasiūlymas artimiausiu laiku bus svarstomas miesto tarybos posėdyje.

— Anglijos žinomo Oxford universiteto rugby rinktinė šiuo metu vieši Japonijoje, kur ji rungtynės su Japonijos akademinio jaunimo rugby meistrui, Meiji universitetu. Anglija rungtynes laimėjo 20:3, šį susitikimą stebėjo daugiau kaip 20,000 žiūrovų.

— Los Angeles praveistame teniso turnyre amerikietis Vis Seixase visškai netikėtai finale nugalėjo žymų Frank Sedgman per 3 setus ir tuo laimėjo turnyrą. Moterų grupėje, kaip jau įprasta, laimėjo Maureen Connolly, kuri tikrai geriausia tenisininkė pasaulyje. Tai rodo jos laimėjimai Wimbledon, Forest Hill ir kituose turnyruose.

P. V.

Šokių vakarą,

grojant Adomo Jezavito radijo orkestrui, spalio 4 d. Angelų Karalienės par. salėje ruošia BALF 100 skyrius. Bus lengvų užkandžių ir gėrimų. Bilietų kaina 75 c. Pradžioje 7 val. vakare. Kviečiami visi atsilankyti.

Penktoji New Jersey dainų šventė

Šios ateinančios spalio 19 d. šventės proga, muz. Alg. Kačanauskas, Harrison - Kearny Dievo Motinos Sopulingosios par. choro, "Aitvarų" kvarteto ir "Rūtos" radijo dr.-jos choro vedėjas suteikė smulkesnių žinių, kurios įdomios ir platesnei visuomenei.

Ji yra 5-ji po II-jo pasaulinio karo. I-oji buvo Elizabeth 1950 m., 2-ji Bayonne 1951, 3-ji Paterson 1951, 4-ji Newark 1952 sausio m. ir 5-ji bus Harrison. Ši bus skirtinga nuo buvusiųjų, nes be New Jersey 7 chorų, čia pirmą kartą dalyvauja Brooklyn apreiškimo par., Karalienės Angelų par., "Operetės", Maspetho ir Great Necko chorai. Taigi bus 12 chorų, apie 400 dainininkų, be to, Brooklyn tautinių šokių grupė — 21 šokėjas, vad. J. Matulaitienės.

Repertuaro dainos naujos — New Jersey dar nedaugotos. Atskirai dainuos visi New Jersey chorai, diriguojami savųjų chorų vedėjų — prof. Zilevičiaus, Bernoto, Čizausko, Jakupčionio, Justo, Kačanausko, jungtinis moterų — dir. prof. Zilevičiaus, jungtinis vyrų — dir. Kačanausko, jungtinis mišrus New York — dir. Dulkės, jungtinis mišrus New Jersey ir New York — dir. Sako ir Kačanausko. Be to, čia matysime ir kitus choro ved. — Cibą, Liuberskį ir Vismirą.

Dainos bus įrašomos į "Voice of America" juostas, kad vėliau perduotų į okupuotąją Lietuvą. Keturiuos dainos, kurias dainuos mišrus jungtinis N. J. ir N. Y. choras, įrašė nos "Laisvės tėvynei" — prof. Zilevičiaus, "Sudie Lietuva" — A. Kačanausko, "Verkia Mer-

gelė — J. Štarkos ir "Karvelė" — C. Sasnauskas. Ligi šiol Dainų šventės būdavo arba lauke arba ankštose salėse. Dabar bus erdvioji salė, kur telpa apie 1000 žmonių. Šitos Dainų šventės ruošiamos pagal New Jersey vargioninkų Sąjungos nutarimus. Iniciatorius buvo prof. Zilevičius. Ši 5-ji šventė lyg ir paskutinė, nes ateities planų dar nėra. Dainų švenčių tikslas grynai kultūrinis — puoselėti lietuvišką dainą.

K. B.

Display

GUARANTEED SERVICE BONDED — By Amer. Mutual Liability Ins. Co. All work done and parts replaced Guaranteed for 90 days \$3.00 per call plus parts

IMPERIAL TELEVISION SALES & SERVICE CO. EV. 4-3685 or 7-1262

Business opportunities

SHOE REPAIR SHOP — ON FULTON ST. BROOKLYN — Wonderful opportunity for parties who want to make better than average living—clean-up-to-date — steady — transit — trade Gd. weekly income—can be increased Owner selling for personal reasons Call GARDEN CITY 7-1212 R

Biznierių porai reikalinga moteris namų priežiūra (general housekeeper), įvenas visas atskiras kambarius ir vonias. Gera pastovi tarnyba. Skambinti: REgent 7-7225 Mrs Hotchkiss, 108 E. 82nd St. Manhattan, N. Y.

Real Estate

75 LOTS AT LONG LAKE LITTLETON, MASS. for \$950.00 or \$25.00 per lot of 5 or more. 1 mile from the new Route 2 Write MRS. TODD Box 127, Littleton, Mass. Tel. Littleton 75

EAST MEADOW—Sacrifice \$11.75 3-Room — Brick — Ranch with carport, 60x100. Many extras — Near schools, churches, bus, stores, low down payment. For finer L. I. Properties, etc. **R U O C C O** 45 Newbridge Rd. East Meadows, L. I. Days — HA 9-1000 Eve's WANTAGH 2-1921R

LEVITTOWN VIC. Facing Parkway Beautiful Colonial home on approx. 3/4 acre. Dining room, kitchen, living room, 3 bedrooms, 2 fully tiled baths, 3 porches, cedar storage room, finished, attached 2-car garage. Full cellar. Excellent location for professional man. PRICED TO SELL! LE 3-3900, or write 55 Bellmore Rd., Levittown, L. I.

6 ROOMS VACANT. PRICE \$10,000 CASH \$3,000 **307 SUMPTER S. B'KLYN** (Ind. 8th Ave. Subway Station Rock away Ave.) 4 family white tile brick 1-5--3-6 Rm. Apts. Ready to move in M. GRIMALDI—EV 5-2512, 2110 Fulton St., Brooklyn.

OLD GREENWICH Asking \$45,000 "NOT JUST A HOUSE BUT A HOME" For immediate occupancy. Not old and not new but mellowed into a fine residence in an unusual sylvan setting on a private road near good schools and excellent branches. This 4-bedroom house is ideal for the executive with a going family. Principals only. Asking \$45,000. For inspection appointment **PHONE OLD GREENWICH 7-1516 OR PLAZA 7-5500, EXT. 108** Write Box 108, Rm 10, 11 West 42nd St., N.Y.C.

NEW ROCHELLE. Owner moving away will sell small Colonial estate. Sacrifice \$25,000, quick sale. 1 acre plot, beautiful trees, shrubs, flowers and tennis court, 1st floor, center hall, large living room, library, dining-sun rooms, pantry, modern kitchen. 2d floor 4 large bedrooms, 2 baths, 3d floor 2 rooms, bath. Oil heat. 2-car fieldstone garage, room. Real buy. See it today. 50 Stonelea Pl., NE 6-3960.

Help wanted—Male and Female

MOTERYS IR MERGINOS presso operatorės Assemblers, Bench darbininkės kvalifikuotos, pastoviam darbui įvairioms dienos pamainoms. Kreiptis į **GEMEX CO.** 1200 Commercial Ave. Union, N. J. Autobusu 141 iš Newarko Autobusu 94 I 15 iš Irvingtono

V Y R A I reikalingi šėdirimui (Molding) "Boonton Ware." Visam krašte žinoma plastinių stalui reikmenų firma **BOONTON MOLDING CO.** 326 Myrtle Ave., Boonton, N. J. Kreiptis asmeniškai į biurą nuo 9 iki 5 val. (16-M)

TOOL & DIE MAKERS Experienced on Stamping & Forming Dies Steady job - High pay - All benefit **T. COHN, INC.** 845 65 St., Brooklyn, N. Y. BMT Sea Beach Subway 8th Ave.

ASSEMBLERS No Experience Necessary 90c per hour to start Rapid Advancement — Overtime Other Benefits **ROTISS-O-MAT CORP.** 10-02 44 Dr.: L. I. City

Christmas Cards

SELL CATHOLIC CHRISTMAS CARDS Make \$50 easy in Spare Time. Show your friends lovely, new, Religious Cards, never before offered. Amazing values. Sell 21 for \$1.00. Up to \$100 profit. Over 57 other assortments on which you can make easy money fast. Start now — write for samples today. **EXCELSIOR, 5938 Fieldston Road, New York 71, N. Y.**

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIn 4-3820

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniais 10-12 ryto ir sustarus.

Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

JOHN DERUHA, M. D.

Iškstų, pūslių, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST.,

NEW YORK CITY

Virs Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti ir visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIŠIUNAS IR SONUS EDWARD MIŠIUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uškanėdai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALE SUSIRINKIMAMS, VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS VISI KVICIAMAI ATSLANKYTI

1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y. (Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)

Tel. EV. 2-9586

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Vincas Kudirka,

37 Franklin St. Norwood, Mass.

Vicepirmininkai — Vladas Pau-

lauskas, 573 Lawrence St., Lowell,

Mass. ir

Francas Razvadauskas, 5 G St., So-

boston, Mass.

Sekretorius — Ant. Kneitytis, 50

Cottage St., Norwood, Mass.

Finansų sekretorius — Ant. Pe-

dulis, 32 Wilder St., Brockton, Mass.

Tel. Brockton 8-0729W

*dininkė — Bronė Ciunienė, 79

Bury St., Dorchester, Mass. Tel.

SO 8-0948

Revizijos komisija: — Kun. J.

Bernatoniū, Neil P. Meikinas, B.

Jakutis.

Visi laišškai LDS reikatais siunčia-

mi sekr. A. KNEITYTIO vardu, 5

Cottage St., Norwood, Mass. Tel.

Norwood 7-1449. Piginęs perlaidos

Money Orderiai ar čekiai išrašomi

išdininkės B. Cunys vardu.

IŠNUOMOJAMAS kambarys

vienam vyrui ar material.

Kreiptis: 3 val. p.p.: Tessie

Yuskevich, 298 Irving Ave.,

Brooklyn 2, N. Y.

Investuokite į MUTUAL FUNDS. In-

formacijų reikalau kreipkitės į atsto-

vą: ALFONAS MAZEIKA, c/o Ira

Haupt & Co. 111 Broadway, room 515,

New York 6, N. Y. Members New

York Stock Exchange. Tel. WO 4-600.

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vedėjas

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia

duona. Mes kepame duonas, py-

ragus ir pyragėlius pagal visu

skoni. Tortai, ypatingai pyragai

vestuvėms, krikštynoms ir ki-

tokiais šeimyniniais progoms.

Užsakymai išpildomi kuo greičiau.

Išvežiojame į krautuveis ir

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.

(Cor. 14th St.)

Telef. GRamercy 7-7697

Astrūs ir choniški susirgimai gydomi penicilinu, oda, hormo-

nai. Kraujo ir šlapimo tyrimai.

Ofiso valandos: kasdien 10-6:45

Sekmdieniais—nuo 11 val.

iki 1 val. p.p.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. Jamaica 5-7222

Palaikykite ir paremkite tuos
biznierių ir prekybininkus, ku-
rie skelbia "Darbininke."

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. South Boston 8-2590

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. FA. 7-0402-M

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermenims dykal.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2009

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šer-

menims dykal. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir 1 kitus miestus.

Reikalo laukite: Tel. TR 6-6434

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja Maistinga Gyduole yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nerviškių ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išstėmingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia ligos sirtumėt, šitame mišinyje yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, butas svoro \$4.00, ketvirtis svoro \$2.00.

Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

SAVE TIME MONEY WORK with **York Heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (alieji) šildymą. Nereikia nešioti pelekų semtuv

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIS
— APJUNGOS —
KURIA L. S. OSMOLSKIS 8 LIETUVIŲ ŽEMES
400 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Rožančiaus pamaldos

Aprėškimo par. bažnyčioje prasideda šį trečiadienį ir vyks kasdien 7.30 val. prie įstatyto Švč. Sakramento. Sekmadienias — 3 val. popiet. Šis penktadienis yra pirmas mėnesio penktadienis. Išpažintys bus klausomos ketvirtadienį nuo 3-6 val. ir nuo 7-9 val. vak. Šv. Komunija bus dalinama penktadienio rytą 6 ir 6.30 val. Švč. Sakramentas bus įstatytas visą dieną. Šv. Vanda prasidės 7.30 val.

Aklųjų išdirbiniai

Kitą sekmadienį po kiekvienų mišių bus parduavinėjami Aprėškimo par. žemutinėje salėje. Tikintieji kviečiami paremti šiuos nelaiminguosius.

V. J. Atsainymo parapijos tretininkų metinis susirinkimas šaukiamas šį penktadienį po pamaldų. Tą dieną grėžtas pasninkas tretininkams. Šeštadienį — Šv. Pranciškaus šventė. Bus teikiamas palaiminimas Švč. Sakramentu ir generalė absoliucija tretininkams po 8 val. mišių. Rožančiaus pamaldos spalio mėn. vyks trečiadieniais ir penktadieniais 7.30 val. vakarais. Sekmadieniais — 4 val. p.p.

"Amerikos Balso"

Lietuviškosios Tarybos viršininkas adv. K. R. Jurgėla Balso centrui perėitį savaitę prisitūti 20 dol. — dešimties tarnautojų auką išlaikyti Diepholzo Ginnazijos vienam mokiniui. Aukojai po 2 dol. kiekvieną mėnesį pasidėdėjo: K. R. Jurgėla, P. Labanauskas, A. Vaičiūnaitis, V. Grigaitytė, Vyt. Dambra, Barbara Darlys, J. Boley, J. Stukas, L. Dambriūnas ir Gr. Sruoginytė.

Šv. Jono Kolegija

pati seniausia iš devynių šv. Jono Universiteto institucijų Brooklyne, buvo viena iš pirmųjų akademinio įstaigų rudinio semestro pradžioje. Jau trečia savaitę čia studijuoja chemiją Mingaila Milaševičius, baigęs Maranapolio Kolegijos parengiamąją mokyklą. Kęstutis J. Kudžma jau tretį metį čia tęsia visuomenines studijas. Kai kurios kitos šio universiteto kolegijos yra taip pat laikomos lietuvių studentų.

Persikėlė Aidų administracija

Naujai pertvarkyta AIDŲ administracija, kuriai vadovauja T. Jonas Dyburys, OFM, iš Kennebunk Port persikėlė į Brooklyną. Dabar visais administraciniais žurnalo reikalais prašoma kreiptis šiuo adresu: AIDAI, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Naujoji administracija ypač prašo skaitytojų, pakeitus adresą, tuojau duoti žinią.

Aidų muzikos - literatūros vakaras

AIDŲ tradicinis muzikos-literatūros vakaras 1953 m. įvyks balandžio 12 d. (Atvelykyje) 4 val. p.p. kurio metu už komisijos įvertintą mokslo veiklą bus įteikta šio žurnalo 500 dol. premija. AIDŲ leidėjai iš anksto maloniai prašo lietuvišką visuomenę tą dieną New Yorko apylinkėse nedaryti kitų parengimų ir savo atsilankymu paremti kultūros žurnalą.

Ateitininkų Sdraugų

susirinkimas šaukiamas penktadienį, spalio 3 d., 7.30 v. vak. Ateitininkų Romovė, Angelių Karalienės parap. salėje. Programoje pranešimas iš LRKF suvažiavimo ir naujos valdybos rinkimai. Kviečiami visi nariai dalyvauti.

ZODIS Į PAVERGOTOSIOS LIETUVOS DARBO ŽMONES

Rugsėjo 22 d. ryšium su Europos Laisvės Komiteto lėšų vėjus vykdymu buvo suorganizuoti Baltijos kraštų atstovų pareiškimai į savo pavergtųjų kraštus. Ta proga PLG narys ir L. Darbo Federacijos įgaliotinis JV pasakė tokią kalbą:

— Juodam varge paskendus mūsų Lietuvėlė rauda. Ir mūsų darbo broliai, ir mūsų seni tėvai. Už laisvės žodį tremia. Už laisvės kovą — žudo. Žiaurus maskolių jungas jus slepia mirštama! Taip. Bolševikinė tironija yra nuožmi visai mūsų tautai. Tačiau baisiausia ji yra darbo žmogui. Baisiausia dėl to, kad nešama ir vysidoma darbininkijos gelbėjimo vardu. Bolševikinis pavergimas nešamas darbininkijos laisvės vardu. Bolševikinis darbininkų išnaudojimas, prievartavimas, apvogimas vykdomas darbininkijos gerovės ir laimės vardu. Ši bailsi bolševikinė apgaulė, šis bailsas melas dar ir po šiai dienai stengiasi suklaidinti pasaulio darbininkiją. Tačiau didžioji laisvojo pasaulio darbininkijos dalis, pirmoji eilė Amerikos darbininkija, supranta bolševikinę vergijos grėsmę pasaulio laisvei.

Visos pasaulio laisvės siekiančios jėgos telkiasi Amerikos vadovybėje. Amerikos visuomenė jautriai seka pasaulio įvykius ir gerai supranta Amerikos vaidmenį pavergtosios Europos laisvinimo kely. Didžioji Amerikos darbininkų organizacija jau yra iškilusios Jungtinės Tautos Sovietų Sąjungai bylą dėl keliasdešimt

BALFo metinis seimas,

kaip jau buvo pranešta, įvyks Bostone sausio 9-10 dienomis. Pereitą savaitę iš centro tenai nuvykę E. Devenienė, P. Minkūnas ir J. Valaitis pasidėjo su Bostono BALF darbuotojais aptarė seimo rengimo reikalus. Ligi bus sudaryta visų organizacijų atstovų seimui ruošti komisija, Balso direktorė Michelsonienė pirminkaus laikinam komitetui.

Dr. J. Pajaujis

skaitys paskaitą apie Aliaską SLA 38 kuopos narių susirinkime, įvyksiančiame spalio 2 d. Liet. Piličių Klubo patalpose. Tuojau po paskaitos, apie 8.30 val. ten pat įvyks Balso 101 skryčiaus narių susirinkimas.

VISŲ DEMESIUI

Gerb. Tamsta:—
Iki 1952 m. Didžiojo New Yorko BALFo Vajaus pradžios beliko vos vienas mėn. laiko, o paruošiamųjų darbų — daug! Norime, kad Vajus ko sėkmingiausiai pavyktų ir kad New Yorkas, kaip ir pirmiau, tremtinių šalpos darbu, laimėtų pirmąją vietą. Galime laimėti tik kai visos organizacijos, parapijos ir veikėjai pilnai talkininkaus.

Zinodamas, kad Jums tai rūpi ir drįstu kreiptis, kvieslamas kartu padirbėti pagalbei nelaimingiesiems už mūsų lietuviams Europoje šelpiti.

Vajaus darbui sėkmingai pasirošiti ir praversti šaukiamas susirinkimas 1952 m. spalio 1 d., trečiadienį, 8 val. vakare, Aprėškimo parapijos salėje, 259 No. 5th St., Brooklyn, New York. Susirinkime nuosirdžiai kviečiu Jus dalyvauti. Tikiu, rasite galimybės būti.

Iki pasimatymo Komiteto susirinkime.

Jūsų, Algirdas Brazis

Didžiojo New Yorko BALF 1952 m. Vajaus Komiteto Pirmininkas

milijonų gyventojų laikymo vergų darbo stovyklose.

Laisvojo pasaulio krikščionių darbininkų sąjūdis yra vienas iš kovingiausių priešbolševikinės veiklos dalyvių. Ir Lietuvos krikščionių darbininkų sąjūdžio veikėjai šioje geležinės uždangos pusėje visą laiką aktyviai dalyvauja Lietuvos vadovų darbuose.

Pavergtosios Tėvynės Darbo Žmonės! Šiandien Amerikos visuomenė skelbia savo naują piniginį vajų laisvės kovai su bolševikine vergija. Tees šitos Amerikos pastangos visų pavergtųjų, prievartaujamųjų, kenčiančiųjų ir kovojančiųjų pagauda ir sutvirtinimas vilties, tos didžiosios išgelbėjimo vilties, kad bolševikinė tironija bus sutriuškinta ir kad pavergtasis pasaulis, o su juo kartu ir mūsų Lietuva, vėl prisikels laisvam gyvenimui.

Tegyvuoją laisva demokratinę Lietuvą!

Tegyvuoją krikščioniškoji Lietuvos darbininkija!

Susipažinimo pobūvis

Lietuvių Bendruomenės Didžiojo New Yorko Pirmoji Apylinkė spalio 11 d., šeštadienį, 7 val. vak., Angelių Karalienės parapijos salėje (South 4 ir Roebing gatvių kampas, Brooklyne) rengia lietuvių susipažinimo pobūvį su šaltais užkandžiais ir alumi. Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama skaitlingai dalyvauti.

Bilietus galima iš anksto įsigyti J. Ginkaus saldainių krautuvėje (495 Grand St., Brooklyn; telef. EVERgreen 4-9293) ir "Gabijs" knygyne (335 Union St., Brooklyn, telef. EVERgreen 8-6163).

Įėjimas tik \$1.50.

Prie "Gabijs"

Lietuvių Spaudos Centro Amerikoje, Brooklyne sudarytas naujas būrelis Diepholzo gimnazijai remti. Jį sudaro: J. Andriusis, J. Arminas, Vyt. Augustinas, D. Averka, Alg. Bagdonas, L. Bileris, J. Gabė, B. Gedvilienė, S. Kontrimas, Pr. Lapė, J. Mekas, A. Mčiulis, St. Modzeļiauskas, Pr. Narvydas, P. Osmolskis, A. Rimydis, J. Sodaitis, Ks. Strumskis, J. Valakas ir Stp. Zobarskas.

Dail. Česlovas Janušas

paskutiniu laiku dirbęs Brooklyne prie T. Pranciškonų viešnuolyno dekoravimo ir tautinių motyvais papuošęs Aprėškimo par. salę, pereitą savaitę pradėjo dirbti Eastman Kodak kompanijoje, Manhattane. Jis gavo srities darbą tos didžiulės ir visame pasaulyje savo skyrius turinčios firmos meno ir reklamų skyriuje. Džiugu, kad mūsų menininkai vienas po kito įsikuria savo srityje.

Dail. M. Dobužinskis,

kuris šiuo metu vieši Paryžiuje, New Yorko Metropolitan Operai tenai ruošia Musorgskio operai "Boris Godunov" dekoracijų eskizus.

Salomėja Narkeliūnaitė

įsiregistravo į Columbia University žiemos semestrai ir tenai tęsia žurnalistikos studijas. Šalia savo darbo, ruošiant knygą apie Didžiojo New Yorko lietuvių, ji lanko Jungtinių Tautų posėdžius, kur yra akredituota kaip lietuvių spaudos korespondentė.

Trys lietuviai dailininkai,

atėjęs rudenį, kuris yra pati spalvingiausia metų dalis, iš New Yorko rengia savaitgalių išvykas, ieškodami medžiagos savo kūriniams. Tai vietinis dail. William Vitkus, prof. Ad. Galdikas ir dail. Česlovas Janušas.

BALTJOS TAUTŲ SIMFONINIS KONCERTAS CARNEGIE HALL, NEW YORKE

Pirmą kartą Amerikoje bus statomi lietuvių, latvių ir estų kompozitorių simfoniniai kūriniai

Spalio 12 d., 2.30 val. p. p., Carnegie Hall, New York, yra rengiamas Baltijos tautų simfoninis koncertas, kuriame pirmą kartą Amerikoje bus statomi lietuvių, latvių ir estų kompozitorių simfoniniai kūriniai.

Šiam koncertui buvo ruošiamasi beveik ištisus metus. Atrodo, kad tai bus vienas iš didžiausių įvykių Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenime. Lietuvių orkestrinių veikalų kūryba, iki šiol mums Amerikoje nepažįstama iš polkių ir pan., dabar bus parodyta pilname savo didume ir grožyje.

Lietuvių programoje bus atstovaujami keturi žymiausi Lietuvos simfoninių veikalų kompozitoriai: Gruodis, Jakubėnas, Kačinskis ir Bacevičius.

J. Gruodžio originaliai parašytų simfoninių veikalų rengėjas nepavyko surasti. Jie liko Lietuvoje ir spėjama, kad iš Lietuvos buvo nuvežti į Maskvą. Kadangi mūsų kompozitorių vėikalų nuorašai niekad nebuvo persiųsti į Ameriką, si aplinkybė ypač daug sunkumų sudarė ruošiant programą. Vienok Gruodis, prieš metus laiko miręs Lietuvoje, bus reprezentuojamas. Komp. Bacevičius šiam koncertui paruošė orkestraciją iš Gruodžio kūrinio pianui "Lietuvoje", parašytas populiariai ir visų mėgiama liudies motyvu. "Tykai, tykai Nemunėlis teka."

Iš komp. Vlado Jakubėno veikalų išgirsime "Rapsodiją" orkestrui ir simfoninę poemą "Legendą". Jeronimas Kačinskis koncerte dalyvauja kaip dirigentas ir kompozitorius. Girdėsime prologą (Paskutinė Vakarienė) iš jo kūrinio "Didžioji Sventosios Žemės Misterija". Šį veikalą kompozitorius parašė gyvendamas, kaip tremtinis Vokietijoje, "kada neturėjo nei popieriaus, nei pinigų".

V. Bacevičiaus bus pastatyta pirmoji simfonija, parašyta kompozitoriumi esant vos 17 metų amžiaus. Latvių programoje, diriguojant Bruno Skulte, bus statomi žinomo latvių kompozitoriaus J. Vitols veikalai: Brangenybės (Jewel Suite), Dramatiškas Overtiuras ir Rapsodija orkestrui ir smuikui, kurio solo partiją išpildys Amerikoje gimusi talentinga latvių smuikininkė Norma Auzā.

Estų programoje, diriguojant Endel Kalam, bus pastatyta Tubin'o penktoji simfonija. Tai vienas iš vėliausių kompozitoriaus veikalų, turėjęs didelio pasisekimo kai kuriuose didesniuose Europos centruose. Šio koncerto programą atliks orkestras sudarytas iš New Yorko Filharmonijos ir NBC simfonijos orkestro narių.

V. T.

Didžiulis koncertas,

ryšium su Liet. Kariuomenės sukaiktimi, rengiamas lapkričio 23 d. Švabų salėje. Parengimo iniciatorius yra Liet. Taut. Sąjungos 1 skyrius, o jam talkininkauja Liet. Karininkų Ramovės, Lietuvių Legionieriai ir Amerikos Leg. Posto ir Dariaus ir Girėno Postas.

Tą pačią dieną Karalienės Angelių par. bažnyčioje įvyks gedulingos pamaldos už žuvusių lietuvių karių, o vakare bus minėjimas - koncertas. Invokaciją pasakys prel. J. Balakūnas, pagrindiniu kalbėtoju numatomas gen. Pov. Plechavičius, o koncertui kviečiamas vyrų balsų kvartetas iš Clevelando.

Tadas Alimskas

gavo laboranto vietą Rheingold alaus fabrike. Ten dabar jau dirba keletas lietuvių.

Futbolo (Rugby) rungtynės tarp Pennsylvania ir Notre Dame, kurių žiūrėjo 75,000 asmenų, baigėsi lygiomis: 7-7.

BOSTONO ŽINIOS

Spalio 4 — parapijos klebono vardadienis

Spalio 4 d. parapijos klebonas kun. Pranciškus Virmauskis švenčia savo vardadienį. Ta proga gerb. kleboną sveikiname ir linkime sėkmingos darbuotės ir Dievo palaimos.

Studentų ateitininkų vakare,

kuris įvyks Municipal Building salėje, šį šeštadienį (spalio 4 d.) 5 val. vak. iš New Yorko dalyvauja pianistė Aldona Kepalaitė ir stud. Aušra Bendoriūtė. Iš bostoniečių savo kūrybos skaitys Z. Zarankaitė, C. Sidlauskaitė, K. Keblinskas, A. Sužiedėlis. Pakviesta ir solistė A. Gaigalaitė iš Philadelphijos. Po programos šokių. Bilietų galima gauti A. Ivaškos krautuvėje, 326-328 W. Broadway ir pas pavienius at-kus. Visi kviečiami.

Harvardo universitete šįmet valstybinius mokslus studijuoja demokratų prezid. kandidatas A. Stevenson antrasis sūnus Benton ir buv. prezidento F. D. Rooseveltto anūkas Eliot Roosevelt sūnus. Jie gyvena viename kambary ir abu yra apie 20 m. amžiaus.

Vytautas Pastelis—majoras

Rugsėjo 18 d. Amerikos kariuomenės kapitonas Vytautas Pastelis pakeltas į majoras. Dieną prieš, jo žmona jam "padovanavo" gražų sunėlį. Tai dvigubas džiaugsmas visai Pastelių šeimai.

Siuvejai už demokratų

Kaip praneša mūsų korespondentas, siuvėjų dirbtuvėse iš kiekvieno dirbančio bus imama 1 dol. Stevensonso rėmimo fondui, taigi ir siuvėjai eina Amerikos Darbo Federacijos nutarimu. Rugsėjo 24 d. įvyksiuose siuvėjų lokalo susirinkime buvo padarytas pranešimas apie tos federacijos konvenciją.

Iš nutarimų paminėtina tai, jog tiek sumažintas Pildomos Tarybos narių uždarbis. Anksčiau kai kurie jų susirinkimų metu stovėdavo prie durų, tikrindami narių unijos korteles. Už tai jiems buvo mokama po 2 dol. Dabar tie tikrintojai renkami iš bendro susirinkimo. Bet Pild. Tarybos nariai dar liko pozicij, už kurias jie gauna atlyginimus.

Darbai siuvėjų dirbtuvėse tebevyksta gerai tik prie pigesnių drabužių siuvimo, tuo tarpu brangesniųjų gamyba visiškai sumažėjusi, o taigpi ir karščių užsakymų daugelis išvežta iš New Yorko į pietines valstybes.

Solistas Stasys Liepas

atstovavo lietuvių baltiečių koncerte rugsėjo 27 d. Jordan Hall, Boston, Mass. Pirmoji tautinių kompozitorių kūrybai skirtą dalyt St. Liepas išpildė: K. V. Banaicio "Malda" ir pirmą kartą V. Jakubėno vieną naujausių vokalių kompozicijų, "Žemė Kryžių ir Smutkeilių." Antroji dalytliko: A. Borodino "Kunigaikštis Igoris" ir G. Rossini Figaro ariją iš operos "Sevilijos Kірpėjās."

Muz. J. Kačinskas

spalio 12 d. vyks į New York, kur Carnegie Hall diriguos simfoniniam orkestrui baltų koncerto metu. Koncerte bus išpildoma ir paties komp. J. Kačinsko kūryba.

Vyrų choro koncertas

uoliai ruošiasi pirmam dideliame koncertui, kuris įvyks lapkričio 16 d. Choriui vadovauja muz. J. Gaidelis.

Dirba Hancock kompanijoj

L. Cepienė ir V. Barmienė gavo darbo Hancock Life Insurance Co. ir labai gerai ten jaučiasi.

Sudegė katalikų kunigas

Arti Bostono staiga kilusio gaisro metu rugsėjo 25 d. namui užsidegus sudegė ir vienas katalikų kunigas. Jo kūno visai negalima buvo rasti.

Vincui Baliukoniui

Baptist ligoninėje dr. S. Mikal-Mikalionis padarė kojos operaciją, rugsėjo 19 d. Dabar sveiksta namuose.

"Rytas" neišejo

Praeitą savaitę, dėl techniškių kliūčių laikraštis "Rytas" neišejo.

Vajus kovai su sov. vergija

Sovietų pavergtųjų kraštų laisvinimo kovai paremti Europos Laisvės Komitetas reikalingas daug lėšų. Joms sukelti Komitetas turi specialų skyrių, — "Crusade for Freedom", — kuris rugsėjo mėn. pradėjo naują lėšų telkimo vajų. Vajaus vykdymo talkoje dalyvauja įvairios JAV organizacijos ir įžymūs visuomenės veikėjai, tarp jų ir prel. J. Balakūnas. Vajaus pradžioje proga buvo suorganizuotas specialus pavergtųjų kraštų atstovų pasisakymas į savo pavergtųjų kraštus per Europos laisvės radiją.

Rugsėjo 21 d. į savo pavergtuosius kraštus kalbėjo Bulgarijos vardu dr. Dimitrovas, Vengrijos — msgr. Bela Vargas, Lietuvos — V. Sidzikauskas, Čekoslovakijos — dr. Zenklis, Lenkijos — Korbonskis, Rumunijos — Visoianu, Gafencu, Latvijos — dr. Masseinas, Estijos — Vachteris.

Rugsėjo 22 d. buvo skirta Baltijos kraštų kalbėtojam. Gausiausiai dalyvavo lietuviai. Į pavergtuosius ūkininkus kalbėjo dr. Trimakas, J. Audėnas, P. Vainauskas, į pavergtuosius darbininkus — K. Bie-

Diepholzo ginnazijos rėmėjai

Jau ir Bostone susiorganizavo būrelis žmonių, kurie nuo rugsėjo 1 d. moka po \$1 ir tokiu būdu nuolat šelpia vieną Diepholzo, Vokietijoje, ginnazijos mokinį. Tokiais rėmėjais yra: J. Andrius, Vl. Bajerčius, Alf. Baika, J. Brazauskas, V. Galdikas, St. Griganavičius, St. Jakutis, A. Juknevičius, St. Jurgelevičius, Br. Ivanauskas, A. Ivas, Br. Kalvaitis, M. Kavalauskas, A. Keturakis, J. Koncaitis, K. Kriščiukaitis, V. Kubilius, Pr. Lembergas, Br. Mickevičius, V. Navonis, Ap. Rudauskas, Vyt. Stelmokas, A. Tamošiūnas, J. Vasiliauskas ir J. Vembrė. Rėmėjų tarpe yra senųjų amerikonių ir naujakių. Kai kurie iš jų (Jergelevičius, Ivanauskas ir k.) iš karto įmokėjo net už visą pusmetį.

Organizuojama ir kito mokinio šelpimas. Jei kas norėtų prisidėti prie šelpimo ir prisųsti auką, prašoma kreiptis į dr. Br. Mickevičių, 545 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Vienam mokiniui kas mėnesį mažiausiai reikia nusiųsti \$20.

Rozė Pivorūnienė

savo darže puldama buvo išsinarinusi ranką. Nuvežus į Carney ligoninę, dr. Mikal-Mikalionis suteikė pagalbą ir dabar baigia sveikti namuose.

Algimantas Rudžiūnas

išvyko kariuomenėn. Išleistuves suruošė jo draugai, vyrų choro (Gaidelio) choristai, įteikdami jam Lietuvos vaizdų albumą — My Country Lithuania, Vyt. Augustino.

Lithuanian Furniture Co. MOVERS —

SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

826-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.